

naša luč

1979

10

Sekularizacija je pojav, ki je pomemben za današnje stanje pri nas. Gre za neodvisnost zemeljskih resničnosti. Te se hočejo otresti vsakega varuštva vere in Cerkev. Vodoravna usmeritev je skoraj popolnoma nadomestila navpično, človek živi in dela, „kakor da bi Boga ne bilo“. Čim bolj so ljudje Boga pomanjkljivo poznali, ko izhod v sili, ko si niso znali pomagati, tem lažje ga pozabijo in zavržejo kot nekaj nepotrebne, kar nima nobene vrednosti. Zato sekularizacija prehaja večkrat v ateizem; tako v zvezi z njo ne moremo vedno govoriti o verski zrelosti, temveč o ateizaciji.

Pri nas ima pojav sekularizacije poseben poudarek zaradi ustavne „ločitve Cerkev od države“ in načela, da je vera človekova „zasebna zadeva“, medtem ko ateizem kot obvezni svetovni nazor „vodilne idejne in politične sile“ to ni. Tako ima ateizem prednost v javnosti in v šoli, krščanstvo pa je porinjeno ob rob. Načelo o religiji kot „zasebni zadevi“ ustvarja ozračje neodkritosti in strahu, ustvarja dvojnost med zasebnim in javnim.

Kristjani ne smemo priložiti v to razdvojenost. V svojem vedenju moramo biti celoviti in usklajeni. Kar smo v srcu in v družinskem krogu, to moramo biti tudi v javnosti.

ČLOVEK IN KRISTJAN V DANAŠNJI SLOVENSKI DRUŽBI IN CERKVI, Ljubljana, oktober 1979, stran 5—6.

kaj pa doma počnó?

FILM „ISKANJA“ ODKUPLJEN — Na filmskem sejmu v Milanu je vzbudil posebno zanimanje letošnji Klopčičev film „Iskanja“, ki je letos na Puljskem festivalu dobil dve zlati areni (za scenografijo in kamero). Dovoljenje za predavanje tega filma po vsem svetu je odkupil Joachim Marti, in sicer za 150.000 dolarjev ter za dodatno delitev dohodkov od prodaje televizijskim hišam v odnosu 50 : 50.

PISATELJI ZAČETNIKI — V Trebnjem so se sestali pisatelji začetniki na osmem območnem srečanju. Prišli so iz Sevnice, Senovega, Logatca, Kočevja, Starega trga pri Ložu in Št. Jerneja.

SLIKARKA TINCA STEGOVEC V MEDNARODNEM LEKSIKONU — Priznana slikarka in grafičarka Tinca Stegovec je pred kratkim na predlog Inštituta za moderno umetnost v Barceloni dobila iz Mednarodnega biografskega centra v Cambridge-u povabilo, naj jim pošlje svoje življenjske podatke s poročilom o obsežnem slikarskem delu, s čimer so jo vključili v seznam mednarodnega leksikona „Who's who of Women“. Stegovčeva je prva Slovenka, ki so jo vključili v ta pomembni svetovni leksikon.

MLEKO IN SIR — Več kot sto razstavljalcev iz Jugoslavije, Francije, Danske, Avstrije, Italije, ZR Nemčije in Švedske se je predstavilo na drugem sejmu „Mleko 79“, ki je bil v Mariboru.

NESLAVEN IN TRAGIČEN REKORD — Po podatkih, ki jih je zbralo zvezno tajništvo za notranje zadeve, je lani na jugoslovanskih cestah v prometnih nesrečah izgubilo življenje 5.369 ljudi. To je neslaven in tragičen rekord tudi v svetovnem merilu. V zadnjih devetih letih je na jugoslovanskih cestah umrlo okrog 40 tisoč ljudi, poškodovanih pa je bilo okrog pol milijona ljudi.

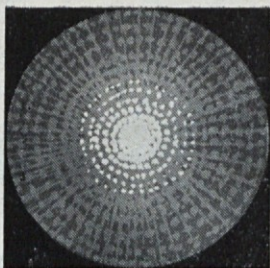
LAZARISTI OBHAJALI STOLETNICO PRIHODA V LJUBLJANO — S slovesno mašo, ki jo je vodil nadškof Pogačnik v cerkvi Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani, je ob prisotnosti številnih ljudi bilo zaključeno štiridnevno praznovanje stoletnice prihoda slovenskih lazaristov v Ljubljano. Predhodne tri dni pa je pri večernih mašah lazarist, profesor Rodè z izbrano besedo prikazoval delo slovenskih misijonarjev in usmiljenih sester v Sloveniji in v svetu.

DRAGA JESENSKA POSLASTICA — Stari pregovor pravi: Če dobro obrodí vinska trta, bo tudi kostonja dovolj. Letos je bilo res v Sloveniji obojega dovolj, le cene so bile malce „čudne“. Liter pečenega kostonja je stal 30 dinarjev, kar je skoraj 50 odstotkov več, kot je bila prodajna cena za mošt. Za vsak liter mošta je bilo treba skozi vse leto vložiti veliko truda, kostonja pa je treba le pobrati.

SLOVENSKO ROMANJE V RIM — Od 15. do 20. oktobra je slovenski verski list „Družina“ pripravil vseslovensko romanje v Rim. V Rimu se je zbralo nad 5.000 Slovencev. Pri posebnem sprejemu je romarjem papež Janez Pavel II. spregovoril v slovenščini; svoj govor je začel s pozdravom: „Očetovsko vas pozdravljam kot predstavnike plemenitega naroda, ki je vreden vsega spoštovanja in ljubezni.“ Po papeževem sprejemu je bilo verjetno največje slovensko somaševanje v zgodovini; mašo, ki je vodil kardinal Bertoli, je sodarovalo nad 200 slovenskih duhovnikov. Vseslovenskega romanja so se udeležili vsi štirje slovenski škofje.

(dalje na strani 2)

Naslovna stran: Zima v slovenskih gorah.

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 28
december 1979

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	5 angl. f.
Avstrija	120 šil.
Belgija	280 belg. fr.
Francija	40 fran. fr.
Italija	8000 ital. lir
Švica	18 švic. fr.
Nizozemska	19 niz. gld.
Nemčija	18 n. mark
Švedska	40 šv. kron
Avstralija	8 av. dol.
Kanada	12 kan. dol.
USA	10 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naša luč“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

v okviru

5300 Slovencev 18. oktobra pri papežu v Rimu, s 300 duhovniki in vsemi štirimi škofi — sveti oče jih je pozdravil s „predstavniki plemenitega naroda“ — kaj ni bil to pravi slovenski parlament, resnično predstavništvo našega ljudstva? (Kaj niso bili v zgodovini prav duhovniki in škofi naše plemstvo, krščanstvo naša plava kri?)

Ljudje so papežu izročili „sad zemlje in delo svojih rok“: okrašeno svečo, hleb domačega kruha, sodček istrskega vina, kraški pršut, štajersko pivo, lansko bero slovenskega verskega tiska, sliko in papežev portret, oboje delo domačih umetnikov. Kot legitimacijo krščanstva, da ima to že tisočletno pravico v našem narodu in da je njegov sestavni del, je prinesel ljubljanski nadškof papežu odtis Brižinskih spomenikov, najstarejših slovenskih in sploh slovanskih zapisov, pričo slovenske vere in kulture in povezave med obema.

Da bi bila zamenjava popolna, je govoril sveti oče Slovencem slovensko, oni so mu pa zapeli v slovenščini staro poljsko versko pesem. Bila so postavljena vsa znamenja za to, da bi „ostali Slovenci Bogu zvesti“, kar je bil namen romanja. Z drugo besedo: da bi kljub vsem težavam ohranjali tudi danes in jutri to najčistejšo dediščino svojih očetov neokrnjeno in jo še poglobljali in oživljali; iz te prsti naj raste naše ljudstvo še naprej v „plemenit narod“.

Oba, papež in nadškof, sta omenjala težave pri ohranjanju slovenskega krščanstva (papež „vse preizkušnje“, nadškof „težke preizkušnje in silne težave“). Gotovo sta imela pri tem v mislih težave za vero v vsej slovenski zgodovini, brez dvoma pa so jima bile pred očmi posebno težave za vero v sedanji slovenski družbi.

Oktober je izšla v Ljubljani v vrsti zvezkov slovenske verske prenovne brošura „Človek in kristjan v današnji slovenski družbi in Cerkvi“. (Opomba na platnicah: Brošura je bila natisnjena brez oprostitve prometnega davka. Naša pripomba: To zato, ker si je upala povedati nekaj več, kot bi bilo oblastem všeč. S tem je pod tem vidikom — plačanja ali oprostitve davka — uradno uvrščena med šund in pornografijo.)

Brošura je pomembna, saj je „nekakšna izpoved, kako danes gledamo na človeka v slovenski družbi in Cerkvi“ (iz uvoda). V njej je med drugim zapisano: „Svetovnonazorska osnova naše družbe hoče biti ateistični marksizem, ki ga kristjan ne more sprejeti in do njega ne more biti ravnodušen. Vero imajo nekateri v naši stvarnosti še vedno za družbeno kvarno in hočejo to staljšče uveljaviti v praksi. Zato kristjan, ki se dejavno udeležuje cerkvenega življenja, večkrat ne uživa popolnega zaupanja, češ da je družbeno nezanesljiv. Tudi vzgoja v šolah in vzgojnih ustanovah je pogosto pod ateističnim vplivom. Versko delovanje Cerkve pogosto ocenjujejo negativno in ji neupravičeno pripisujejo politične cilje ali ji očitajo klerikalizem.“

med vrstami

Z izrezki iz domačih ter tujih časopisov in revij skušamo prikazati resnično podobo časa. Izbor komentarjev skuša biti čimbolj tehnen. Za njih utemeljenost ne odgovarjamo.

Smučišča na Vitrancu v Kranjski gori, najpomembnejšem zimskošportnem središču Slovenije.

FRANKFURTER ALLGEMEINE
ZEITUNG:

ZAOSTROVANJE POLOŽAJA KATOLIŠKE CERKVE V SLOVENIJI?

Potem ko se je konec aprila zbralo pri papežu Janezu Pavlu II. v Rimu 8000 Hrvatov, da bi v okviru praznovanja 1100-letnice pisma papeža Janeza VII. hrvaškemu knezu Branimiru izpričali zvestobo Rimu, se je sredi oktobra odpravilo na pot k papežu v Rim 5300 Slovencev. Janez Pavel II. je sprejel slovenske romarje v posebni avdienci, pri čemer jih je nagovoril v njihovem jeziku. To je prvi papež, ki je temu malemu narodu spregovoril v njegovi materinščini.

Papež je med drugim dejal, da sprejema Slovence z iskrenim veseljem in hvaležnostjo, da jih očetovsko pozdravlja kot predstavnike naroda, ki je vreden vsega spoštovanja in ljubezni. „Želim izraziti priznanje in pohvalo vašemu narodu za nepretrgano zvestobo apostolskemu sedežu v Rimu, ki je ostala neokrnjena v stoletjih kljub vsem preizkušnjam, ki ste jih morali prestati.“

To romanje v Rim je pripravil slovenski verski časopis *Družina*, edini verski tednik v Jugoslaviji, ob svoji 25-letnici. Romanje je bilo pod geslom „Zvesti Kristusu v Cerkvi“. V uvodniku, ki je bil pred odhodom objavljen v *Družini*, je

(nadaljevanje z ovitka)

CELJE — Ker je v Sloveniji vse več prometnih nesreč s smrtnim izidom, ki jim botruje alkohol, so miličniki na celjskem območju pred kratkim pripravili akcijo, katere namen je bil odkrivanje vinjenih voznikov za volanom. Ustavili so 1007 voznikov in ugotovili, da jih je kar 61 vozilo pod vplivom alkohola, 54 so takoj odvzeli vozniška dovoljenja.

DOBRNA — V sredini novembra so na Dobrni odprli hotel „B“ kategorije. Novi hotel „Dobrna“ ima v 176 sobah 250 postelj, v zdraviliškem delu pa je poleg večjega pokritega bazena še kavarna, restavracija s 400 sedeži, kegljišče in drugi prostori za razvedrilo.

GORNJA BISTRICA — Na svoji pastoralni poti po prekmurskih župnijah se je škof Grmič zjutraj srečal z župnijskim občestvom v Gradu, ob desetih pri Sv. Juriju, popoldne na Gornji Bistrici — prvič v tem svetišču, ki ga je v letu 1972 blagoslovil škof Maksimilijan Držečnik. Tokrat je škof Grmič blagoslovil tri reliefne podobe in križev pot.

GORNJA RADGONA — V zgradbi „špital“, ki je zaščitena kot kulturni spomenik, je bila v preteklosti bolnišnica. Zgradba je bila potrebna temeljitega popravila. Zato so začeli s prvimi pripravami za obnovo. Obnovili naj bi tudi kletne prostore, kjer naj bi uredili vinarsko in kletarsko zbirko.

HRASTNIK — V jami Terezija-polje 2 rudnika Ojstro so po zadnjem vdoru vode spet začeli kopati premog. Napovedi so, da se bodo v rudniku približali odkopu 700 do 800 ton premoga na dan. Sicer pa so rudarji zasavskih premogovnikov v oktobru nakopali dnevno skoraj 105.000 ton premoga.

JURŠINCI — V zadnjih dveh letih so na območju te krajevne skupnosti največ naredili za preskrbo pitne vode.

KAPELA — Obeti prekmurskih vinogradnikov so se letos v celoti izpolnili, saj so pridelali okoli petsto vagonov mošta. Tudi kakovost letošnjega vinskega pridelka bo nadpovprečna, saj so namerili ponekod v moštu tudi do dvajset odstotkov sladkorja.

KOBARID — Zveza kulturnih društev je pripravila v kulturnem domu kviz na temo: „Simon Gregorčič — goriški slavček“. Posvetili so ga 135-letnici pesnikovega rojstva in „letu otroka“. Sodelovali so osmošolci treh

šol tolimnske občine. Program sta popestrila oktet „Simon Gregorčič“ in igralec Primorskega dramskega gledališča Iztok Jereb.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — Tukajšnji kmetje so v treh letih uspeli usposobiti za poljedelsko proizvodnjo tisoč hektarov zamočvirjenih zemljišč, od tega preko 500 hektarjev zasebnih zemljišč.

KRŠKO — Medrepubliška zveza kulturnih društev, ki že vrsto let povezuje 19 posavskih, dolenskih ter obkolpskih občin, prireja vsako leto več kulturnih prireditev, na katerih predstavljajo posamične ljubiteljske dejavnosti. Pred kratkim je bilo v Delavskem domu v Krškem srečanje osmih pihalnih orkestrrov iz Slovenije in Hrvaške.

LIBELIČE — Prebivalci Libelič, obmejne vasi v dravograjski občini, so proslavili 57-letnico priključitve kraja k Jugoslaviji. Ta kraj je bil na plebiscitu leta 1920 priključen Avstriji, vendar se zavedno slovensko prebivalstvo s tem nikakor ni pomirilo in dve leti kasneje, oktobra 1922 je bil kraj priključen Jugoslaviji.

LJUBLJANA — Dela na 68 metrov dolgem ter 14 metrov širokem mostu čez Ljubljano pri gostišču „Livada“, ki bo povezoval Opekarsko in lžansko cesto, dobro napredujejo: naredili so že opornike in namestili nosilce.

LJUBLJANA — Hotel „Turist“ in reško gostinjsko podjetje „Riječko ugošteljstvo“ sta pripravila pokušno jedilnih posebnosti kvarnerske kuhinje.

LJUTOMER — Na osnovni šoli v Cezanjevcih deluje 15 krožkov. V tem šolskem letu se že tretje leto zapovrstjo spet uveljavlja Foto-kino krožek. Člani so imeli pred kratkim predavanje in praktičen prikaz. Upravnik Ljutomerskega kina jih je popeljal v svet sedme umetnosti.

MARIBOR — Skupina delavcev mariborske Hidromontaže namešča vinske rezervoarje za potrebe kmetijske zadruga Metlika. Skupno bodo postavili 22 vinskih rezervoarjev, v katerih bodo lahko hranili 1.250.000 litrov vina.

MARIBOR — Gozdno gospodarstvo Maribor bo gradilo gozdno kamionsko cesto v Selniški jarek najprej v dolžini slabih treh kilometrov, nato pa jo bodo podaljšali še za dober poldrugi kilometer. Ta cesta odpira 255 hektarjev gozdov zgornjega in spodnjega Boča. Povezala pa bo tudi 13 kmetij, ki jih zdaj povezujejo le strmi in slabi kolovozi.

MARIBOR — V Foto-klubu Maribor so opravili pregled uspehov njihovih članov na razstavah umetniških fotografij doma in v tujini. Najuspešnejši klubski razstavljaec je bil dipl. inž. Stojan Kerbler, ki je razstavljal 262 fotografij in prejel kar 29 nagrad.

NOVA GORICA — Goriški muzej in klub starih goriških študentov sta pripravila prireditvi v spomin na buditelja beneških Slovencev, pesnika Ivana Trinka-Zamejskega, ki je umrl pred 25 leti. Odprta je bila v prostorih muzeja tudi razstava Trinkovih del. Ob prireditvi so člani kluba starih goriških študentov odkrili njegov doprni kip na Erjavčevi cesti v Novi Gorici.

NOVO MESTO — Na Plešivcu nad Dvorom so pred nedavnim odprli nov televizijski pretvornik, ki je namenjen za prebivalce Suhe krajine.

NOVO MESTO — Ko so v Gotni vasi pri Novem mestu izročili namenu razdelilno transformatorsko postajo, so na najlepši način proslavili 70 let, kar je v Novem mestu in na Dolenjskem zasvetila prva električna žarnica.

NOVO MESTO — Pred kratkim so izročili namenu 8 kilometrov dolgo cesto, ki povezuje Gabrje s Krvavim kamnom v Gorjancih. Cesta je veli-

(dalje na strani 10)

Ljubljanski nadškof Jože Pogačnik naštel pet vodilnih misli romanja: zvestobo Kristusu, ljubezen do Cerkev, obrambo človekovih pravic, potrebno kesanja in pokore za pogrške slovenske Cerkev v preteklosti in sedanosti ter prošnjo za uspešno odrešensko poslanstvo te Cerkev danes in jutri.

Slovenska sredstva obveščanja, ki so pod partijsko kontrolo, so o romanju poročala. Medtem ko so pri hrvaškem romanju očitali Cerkev in Hrvaškem hrvatstvo, so to pot izjave nadškofa Pogačnika o prošnji slovenske Cerkev za odpuščanje — „Prosimo odpuščanja vse, ki smo jim storili kaj hudega ali jih razžalili. Sami pa velikodušno odпустimo, kar so nam drugi prizadejali hudega.“ — kot se zdi, dobrohotno sprejeli.

Država v glavnem romanja ni ovirala. Na mejnih prehodih z Italijo so pa nekatere romarje natančno pretipali. Med drugimi se je moral eden do urednikov *Dru-*

(dalje na strani 10)

VSI LJEVANJE BREZVER- SKEGA SISTEMA

Državo sestavljajo verni ljudje, ki so obenem Cerkev, zato je bilo povsem naravno, da sta bili (njega dni) obe ustanovi tesno povezani. Nenaravno pa je, da danes brezverske države, kjer so verniki (torej Cerkev) še vedno v veliki večini, to isto Cerkev popolnoma izločijo iz javnega življenja. Manjšina brezvernih si torej lasti pravico vsiliti verni večini brezverski državni sistem. To ni več samo gola „ločitev Cerkev od države“, kot sta jo širila od prejšnjega stoletja dalje protozidarstvo in liberalizem, pač pa mnogo bolj resen problem.

**KATOLIŠKI GLAS, Gorica-
Trst, 4. oktobra 1979, str. 2.**

za vsak dan

Advent.

Prihod pomeni ta beseda. Dejansko smo sredi dveh adventov. Prvi je spomin na hrepenenje po Odrešeniku. Drugi je naše poslednje upanje, ko bo Kristus sklenil zgodovino sveta in bo „vse in v vsem Bog sam“. Večni danes.

In naš advent vendarle ne more biti samo spomin, ne samo hrepenenje, ampak tudi sedanjost.

Ja: hrepenenje po Bogu, ki naj zdaj prihaja vame s svojo milostjo, to je moj današnji advent. Čim bolj hrepenim po Bogu, tem bolj pristno bom doživel svoj božič, letošnji božič.

Ti štirje tedni morajo biti zame čas tihega hrepenenja, odprtosti za Boga. Pričakovanja, da se mi približa on, ki je „živenje mojega življenja“.

„Spreobrnite se!“ To je adventni klic Cerkve.

Spremeniti se moram v jedru. Saj je moj cilj: postati drugi Kristus. Kje daleč je še to!

Spremeniti moram svoje človeško srce v srce božjega otroka. Ne jaz. Milost. A milost ne more nič, če jaz nočem. Če se ne dam, če se ne odprem, če ne sprejemem svojega umiranja.

Zato je adventni klic klic k molitvi in pokori.

Iz zdravilna misel: „Čujte! Ne veste ne ure ne dneva.“

Radl ga odlagamo na kasnejši čas: ne le sodni dan, tudi dan našega odhoda. Ker smo pač majhni.

Končno me ta misel samo bogati: vsak dan biti pripravljen. Kako lépo, kako mirno življenje! In koliko lahko storim, ko mislim, da mi je čas skopo odmerjen! Ne bom prelagal na jutri, če le zmorem danes.

„Čas je blizu.“ „Vaše odrešenje se je približalo.“ Vse te besede done skozi adventni čas. Zato je ta čas čas prebujenja, očiščevanja, utrjevanja vere in upanja, še bolj vžiganja ljubezni.

V kakršnihkoli okoliščinah živim, ne smem pustiti, da bi šel advent mimo. Saj sem sam v sebi, v svojem bistvu adventni človek, človek pričakovanja. V to je zakoreninjeno vse moje upanje: v pričakovanju, da pride...

„Rosite ga nebesa!“

Umik v samoto — to terja advent. Četudi moramo živeti v šumu sveta, bomo brez umikanja „v puščavo“ ugasnili duha, izgubili zvezo z nadnaravnim svetom. Brez samote srca bomo postali prazni ljudje. Četudi smo primorani živeti „na trgu“, „na križpotjih“, moramo najti čas za samotno molitev.

Franc Sodja

pisma

MARIJINO DEVISTVO

Marija je bila zaročena z Jožefom. Po judovskem pravu je bila s tem že njegova žena. Ali je potem možno trditi, da je hotela ostati devica?

Ob angelovem obisku je bila Marija že zaročena in pred postavo že Jožefova žena, toda živela je še na svojem domu, ker ni bila z Jožefom tudi na zunaj poročena. Stara je bila trinajst do štirinajst let, kot so bile tedaj običajno stare judovske zaročenke.

Na angelovo napoved, da bo postala Jezusova mati, je Marija odgovorila: „Kako bo to, ko moža ne poznam?“ S tem je povedala, da dotlej še ni imela zakonskih stikov, morda pa je hotela s tem reči tudi, da je naredila ta sklep za vselej. Vendar si je to zadnje težko misliti: vzgojena je bila namreč v strogo judovskem duhu in pri Judih je veljalo za sramoto in za božjo kazen, če je zakonska žena ostala brez potomcev. Tudi ni bila znana med Judi obljuba vednega devišтва.

Razna mesta svetega pisma in izročilo pričajo, da je Marija po božjem spočetju Jezusa ostala devica. Kdo bi utegnil proti temu ugovarjati z izrazom „prvorojenec“, ki ga uporablja evangelij za Jezusa. V svetopisemski grščini niso s tem izrazom nujno vključeni morebitni mlajši bratje, temveč so z njim poudarjene samo časti in pravice prvega sina.

LETO JEZUSOVEGA ROJSTVA

Splošno znano je, da je naše štetje let napačno: Jezus ni bil rojen leta 1, ampak nekaj let prej. Sicer ta zmota v štetju zgodovinske resnice o Jezusu

in pisma

prav nič ne spremeni, vseeno je pa zanimivo vedeti, kdaj točno je bil Jezus rojen.

Ukaz, naj popišejo vse rimsko cesarstvo, je prišel od cesarja Avgusta, prvi popis pa je bil v času, ko je bil Kvirinij guverner Sirije. Cesar Avgust je bil rimski vladar od 30 pred Kristusom do 14 po Kristusu. Zgodovinske okoliščine prvega popisa so nejasne. Večina zgodovinarjev ga postavlja v leto 6 pred Kristusom, a le na podlagi judovskega zgodovinarja Jožefa Flavija, ki pa je v tem primeru precej dvomljiv. Še najbolj verjetno je, da je bil ta popis okoli leta 8 do 6 pred Kristusom. Kvirinij je bil prav gotovo guverner v Siriji med letom 4 in 1 pred Kristusom. Zato je izraz evangelista Luka „ko je bil Kvirinij guverner Sirije“ zadosti natančen, čeprav le približen. Jezus je bil prav gotovo rojen pred Herodovo smrtjo (leta 4 pred Kristusom), mogoče v letih 8 do 6. „Krščansko štetje“, ki ga je vpeljal menih Dionizij Mali v 6. stoletju, sloni na napačnih računih.

25. DECEMBER

Od kdaj in zakaj se praznuje kot dan Jezusovega rojstva 25. december?

Tudi glede meseca in dneva Jezusovega rojstva nam niso zapustili evangelisti nobenih podatkov. V Cerkvi se prva tri stoletja ta praznik ni obhajal, zato se je datum že zgodaj zbrisal. Prvikrat se omenja 25. december v starem rimskem seznamu praznikov l. 354. Cerkve je izbrala 25. december zato, ker so ta dan obhajali po-

gani praznik „Rojstva nepremagljivega Sonca“.

Upravičeno domnevamo, da so izbrali Rimljani za štetje prebivalstva tak letni čas, v katerem ljudje niso bili zadržani zaradi dela na polju. Tak pa je bil samo zimski čas.

BETLEHEM, VOTLINA, JASLI

Ali so neobičajno revne okoliščine Jezusovega rojstva — tu je mesto, votlina, jasli — zgodovinsko izpričane, ali pa so bolj folklor?

Vse troje je zgodovinsko točno.

Pri popisu ljudskega premoženja za odmero osebnega davka in davka na nepremičnine je moral vsakdo v tisti kraj, kjer je imel nepremičnine. Potomci Davidovega rodu so imeli še tedaj nekaj skupne posesti v Betlehemu. Zato sta morala Jožef in Marija tja. Betlehem je bil oddaljen od Nazareta približno 150 km, to je tri do štiri dni pešhoje ali ježe na oslu.

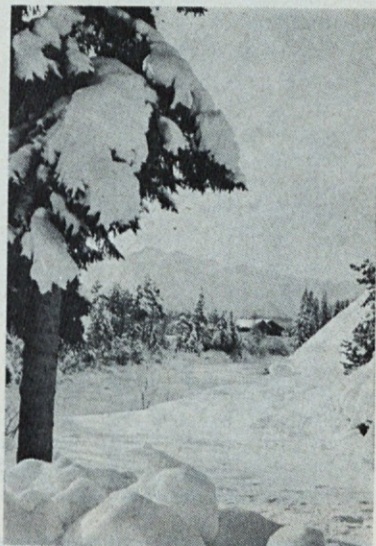
Prenočišče, današnji kan, je bil velik, ograjen in nepokrit prostor, kjer so dobili zavetje potujoči ljudje in živali. Na vzhodni strani je bilo nekaj zaprtih prostorov za premožnejše potnike. Ti prostori so bili zaradi množice ljudi, ki so se šli popisat, že zasedeni. Da bi Marija rodila sredi ostalih popotnikov in živine, pa nj bilo primerno.

Jasli, o katerih govori evangelij, predpostavljajo votlino, v kateri je imela zavetje živina v času hudega mraza ali dolgotrajnega deževja. Zanesljive zgodovinske priče potrjujejo, da je bila Jezusova rojstna votlina na vzhodnem pobočju griča, na katerem stoji Betlehem. Nad rojstno votlino je dal cesar Konstantin sezidati veličastno baziliko Kristusovega rojstva, ki stoji še danes.

Pastirji so menjaje se stržili črede, ki so bile tudi ponoči zunaj.

kvas zemlje

● **MATI TEREZIJA** je letošnja Nobelova nagrajenka za mir. Petčlanski odbor za podelitev te nagrade v Stockholmu ji je prisodil 800.000 švedskih kron zaradi „širjenja bratstva med ljudmi“. Indijski predsednik je rekel, da je to „priznanje za delo te plemenite gospe, ki s silno pobožnostjo in predanostjo uredničuje načelo miru“. Mati Terezija je povedala, da bo s tem denarjem zgradila hiše bengalskim gobavcem. Mati Terezija je po rodu Albanka iz Jugoslavije, rojena v Skopju 1910. Kot članica Marijine družbe se je odločila za bengalski misijon. V Indijo je odšla 1929. V siromašnih predmestjih Kalkute je začela delovati 1946. Ustanovila je Družbo misijonark ljubezni, ki je danes razširjena po vsem svetu in ima 120 skupnosti. Znano je, da se mati Terezija s svojimi sestrami zanima za najbednejše — bolne, umirajoče, gobave, odpisane, za-

vržene — in jim pomaga. Moč črpa pri Kristusu, saj je prav tako zavzeta molilka kot delavka.

● NA ČEŠKOSLOVAŠKEM se je položaj katoličanov v zadnjem času poslabšal, kakor je zatrdil dunajski nadškof kardinal König. Zdi pa se, da duhovniki in verniki držijo vedno bolj skupaj. „Proti verskemu prepričanju,“ je še rekel kardinal König, „je možno z nasiljem nastopati le nekaj časa, trajno pa ne.“

● NA POLJSKEM je po izjavi novega krakovskega nadškofa kardinala Macharskega opaziti občuten vpliv nedavnega papeževega obiska: papež je Poljakom vrnil polnočloveško, pristno, nečustveno vero; neponarejeno je pričal za Boga in to je ljudi osrečilo; med vernimi se je okrepila zavest vzajemnosti; namesto dosedanjih vsakoletnih 50, v najboljšem primeru 60 prijavitelcev za bogoslovje, se jih je letos priglasilo 87; medtem ko je doslej poromalo vsako leto peš od Varšave do Čenstohove (240 km) deset tisoč ljudi, jih je letos šlo štirideset tisoč, od tega največ mladih.

v božični čas

advent naj ne bo čas „božične kramarije“, ampak hrepenenja po Bogu

ŠKODA, da v modernem času toliko praznikov oropamo notranje vsebine, ker vse zunanje prekriči božji mir. Če za kakšen čas to velja, velja za božični čas.

Včasih se zdi, kot da je nekaterim postalo vse samo še folklor. Ko vse mine, pomečejo „vso šaro“ na smetišče. Srce pa trpi v prozaični praznoti. In usta se kremžijo v gorjupem občutku neprebavljenih dobrot. Po nepospravljenih sobanah se prelija zadah po šampanjcu in tobačnem dimu. Treba bo le še prespati nekaj noči, naviti nove gramofonske plošče — in življenje bo teklo naprej. Tako je tudi praznovanje zvodeno. Konec koncev je le šop suhih rož, ki jih bodo po naši smrti pometali v ogenj. To naj bi bilo pričevanje za Kristusa!

Zato je treba vsemu božičnemu času vrniti vero. Kratko: vrniti Kristusa. Zlasti v deželah, kjer je postal advent čas „božične kramarije“, se oglašajo ti pozivi.

Ne smem čakati na druge. Sebi in ljudem okoli sebe moram ust-

varjati lep božič. Čim bolj bo ubran ves advent, čim bolj globoka bo moja molitev, čim bolj bom hrepenel po večjem stiku z Bogom, tem lepši bo moj božič. Da ga obdam s slovensko domačnostjo, s tem samo dajem primeren okvir vsemu. Vsebina teh dni mora biti v mojem srcu.

PRIČAKOVANJE človeka, njegovo adventno hrepenenje, je nekaj nerazumljivega. Kaj pa je človek spričo veselja? Čim dalj bomo prodri v vesoljskih poletih, tem bolj veličastno veselje se bo zgrinjalo pred nami. In Bog naj bi se za tega „črva“ zanimal?

Ja. Vso večnost se zanima. V njegovi ljubezni je storjen sklep že vso večnost, da se druga božja oseba učloveči. Ta „nič“ je toliko vreden, da Bog sam prevzame njegovo naravo. V vsem nam postane enak, razen v grehu. Še tako bujna človeška domišljija si ne bi mogla izmisliti tako nemogočega ponižanja Boga samega. Šele ob tej skrivnosti učlovečenja se je človeštvu razodela nepojmljiva ljubezen večnega Boga.

Ko se na sveto noč in božični dan pri veroizpovedi vse občestvo klečé zahvali za to skrivnost, je, kakor bi se sklonila nebo in zemlja pred tem čudežem ljubezni. Saj je prišel, da odreši vse stvarstvo, kajti „vse stvarstvo trpi kakor v porodnih bolečinah in čaka povečanja božjih otrok“.

Ves razvoj bitij dosega svoj vrh v Bogu-človeku Jezusu Kristusu. S tem je dokončana pravda med vero in znanostjo. Posvečenje človeka v Kristusu je začetek drugega dela človeške zgodovine.

ZDAJ ima vse svoj smisel.

Na svetovnem trgu je polno podmen, novih in novih modroslovnih iznajdb, kako naj bi človek našel srečo, dal smisel svojemu življenju. In te knjige gredo v promet.

To pomeni, da tudi modernemu človeku in vseeno, zakaj živi. Če ne najde smisla, želi izginiti. Zato se množe samomori. Čemu bi živel, če ne ve, zakaj.

Sredi vseh nepopolnih in zmotnih nauk — četudi je v njih kdaj kos resnice — pa je od božične noči sem med nami Resnica.

To knjigo čuva Cerkev. In tisti, ki je knjigo „napisal“, ji daje nalogo, da jo čuva nepokvarjeno. Še več, daje ji zagotovilo nezmotnosti, ko jo ona uči in razlaga.

Naša sreča je, da imamo vero, vero tudi v Cerkev. V njej imam ne le nauk, ampak tudi življenje. Njo vodi sveti Duh.

ŽE SVETI v naš vsakdan božična luč.

Vse postaja veliko. Vse presega človekova hrepenenja.

Kaj je človek?

„Najbolj razvita žival.“ — Bednik! — Božji otrok! Isto življenje nosi v sebi kot Kristus, a le toliko, kolikor ga lahko njegova človeška „posoda“ zajame. V tem je vsa moja veličina, ki prekaša ves stvarjeni svet. Milost, božji svet, ki sega do nebes. Moja razsežja niso več samo zemška, ampak nebeška.

Kaj je življenje?

„Padanje nič skozi nič v nič.“ — Tragedija! — V luči božične noči čudovita igra ljubezni. Kakor je Kristus poslan, da izpolni Očetovo voljo, tako imam tudi jaz svoje mesto in svoje poslanstvo, a samo „v Njem, z Njim in po Njem“. Naj bo še tako nezatno, še tako trpljenja polno to moje življenje, nekaj velikega je. Tudi s svojo kratko potjo, s svojo malo nalogo in vlogo sem vraščen v velikanske božje načrte, ker sem Kristusov.

Čemu trpljenje?

Ob tem se razbije nešteto src. Kako naj najdejo smisel, če pa ne vedo, da tudi mi „dopolnjujemo, kar manjka bridkostim Kristusovim“. Kakšna luč in moč! Samo na razpolago se mu dam. On gre svoj križev pot naprej skozi stoletja, dokler ga skupno ne dopolnimo v slavi vstajenja.

Kako je vse prežarjeno z božansko lučjo!

BOŽIČ je tu. Kakšen bo moj božič?

Vonj kadila, jaslice, zasnežene

poti, čar slovenskega svetega večera... Kako smo se pripravljali nanj! Za kolikere, ki so zapustili svoje domove, tega ni več!

A božič je.

In tudi v tujini je treba reševati „božični čar“, ker nosi s seboj spomine na nekdanjo vero. Mnogim morda rešitev, da najdejo stezo v svojo osebno vero.

Bo moj dom o božiču zares Betlehem?

Marija in Jožef sta iskala preročišče, celo pri sorodnikih. „A zanju ni bilo prostora.“ Mimohod Gospodov. Kako bi danes s častjo govorili o družini, ki bi bila tedaj sprejela v goste njo, ki je naslednjo noč rodila Odrešenika!

Pa ni imena. Našla sta samo hlev.

Bo tudi mimo naše hiše šel? Bo šel mimo mene sveti božični čas?

Človek je skrivnost. Niti tolikšen dokaz ljubezni ga včasih ne gane. Kako moremo biti ljudje tako trdosrčni?

Če mi vse drugo odpade, ali sem jaz sam pripravljen? Bo to res moj božič, v dnu duše doživet? Sprejemam kakor žejen popotnik vso milost, ki mi jo Bog ponuja letošnji božič? Morda zadnji v mojem življenju. Pa tudi če ne. Vsakega božiča je škoda, če gre mimo nas brez sadu.

REŠENIK nam je rojen.

Začetek nove zgodovine. Vse niti se spleta okoli njega — Kristusa. Zavestno ali nezavestno, odslej je sleherni človek vpleten v to zgodbo odrešenja.

Tesnoba stare zaveze se je

sprostila v svobodo božjih otrok. Izgubljeni raj je spet odprt.

„Naznanjam vam veliko veselje...“

Potrebna mi je — ne učenost, temveč preprostost pastirjev. So skrivnosti, ki jih razume srce. Pastirji so ga razumeli in medse sprejeli.

„V svojo lastnino je prišel, a njegovi ga niso sprejeli.“ V tem je nesreča tudi dvajsetega stoletja. In še ena: pozabili smo nadaljevati vlogo pastirjev, ki so za angeli razglašali veselo novico.

„Evangelij za vse stvarstvo.“

In koliko je danes ljudi, ki zanj vedo? Koliko, ki ga poznajo? Koliko, ki ga žive? Če ne bi veroval, da ima Bog svoja pota do duš in da sveti Duh deluje tudi danes — morda tam, kjer najmanj pričakujemo — potem bi bila prevelika tesnoba v meni: zakaj si prišel?

In vendar mora biti veselje. Zaradi vseh, ki doživljajo božič, zaradi vseh, ki po njem hrepene, ki iščejo, ki trpe, ker nimajo božične luči. Vsa ta srca se odpirajo milosti. In z njimi in zanje moram moliti posebno danes, na božični dan.

Hvala ti za dar vere, za milost!

Franc Sodja

advent in božič v družini

kdor ne zna več praznovati, tistemu manjka nekaj, kar bi ga šele naredilo polnega človeka

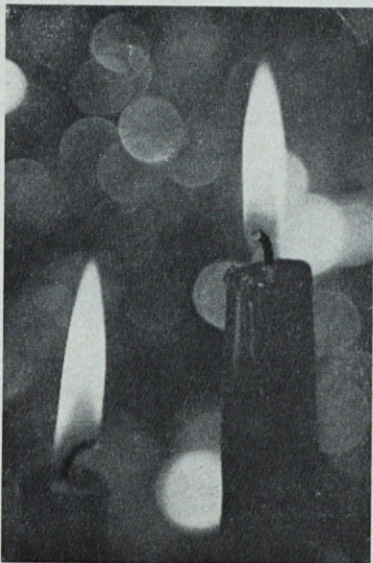
advent

Adventni čas obsega štiri nedelje in je čas duhovne in zunanje priprave na božič.

● ADVENTNI VENEC

Otroci naj pomagajo pri pletenju venca s tem, da podajajo smrekove vejice — še prej, da jih gredo skupaj s starši iskat v gozd.

Preden prižge oče na prvo adventno nedeljo svečo na vencu, vsako kasnejšo nedeljo pa po eno več, naj razloži pomen goreče sveče: to je podoba Boga, ki prihaja na zemljo;

**božji mir
naj napolni
vaš božič -
vam želijo
vaši duhovniki**

vsako nedeljo je bliže, zato je vsako nedeljo več svetlobe. Pri prižiganju sveč naj vsa družina izmoli kratko molitev ali zapoje kakšno adventno pesem, npr. „Vi, oblaki, ga rosite!“.

Če so ostale luči v prostoru, kjer visi adventni venec, ugasnjene, doživlja vsa družina prižgano svečo kot nekaj dobrega, lepega, v nasprotju s temo, ki vlada zunaj. Podzavestno se pri tem vsakdo odloča za dobro.

Ob prižgani sveči naj kdo od družine prebere ali pa prosto pripoveduje o božičnih dogodkih: o angelovem oznanjenju Mariji, o potovanju Marije in Jožefa v Betlehem, o iskanju prenočišča, o neusmiljenosti Betlehemčanov, o ljubezni Boga, ki nam je poslal svojega Sina, da bi nam pomagal.

● PRIPRAVLJANJE JASLIC

Adventne večere naj družine izrabijo za pripravljanje jaslíc: za popraviljanje hlevčka, čiščenje kipcev, zbiranje mahu, peska, papirja za jaslíce ipd. Ob vsem tem drobnem delu je prav lahko povedati otrokom, o čemer nam te stvari same govorijo: hlevček o skromnosti Svete družine, ovce o ubogljivosti, pastirci o dobroti in preprostosti, Marija in Jožef o ljubezni do božje volje, angeli o božji ljubezni do nas.

Da ne bodo jasli pretrde, naj bodo do božiča postlane s slamo, ki naj si jo mali otroci prislužijo z dobrimi deli. Podobno bodo otroci radi zbirali kamenčke za pot do hlevca.

● ADVENTNI VEČERI

Adventni večeri naj bodo v družini slovesni. Vsa družina naj bo zbrana pri mizi, na njej naj bodo stvari za jaslíce. Vsa družina naj poje adventne pesmi in moli kratke molitve s prošnjo „Pridi, Jezus!“ Branje primernih odlomkov iz svetega pisma in razgovor o njih so prav tako lepa vsebina adventnih večerov.

● ZORNICE

Do nedavnega je bila glavna duhovna priprava na božič jutranja maša, naš človek jo je imenoval „zlata maša“. Cerkev so bile jutro za jutrom polne kakor ob nedeljah. Pot s plamenicami in svetilkami skozi zasneženi gozd je nudila svojevrstni čar.

Danes so razmere drugačne, maše so marsikje zvečer, celó snega je običajno v adventu manj kot včasih. Pa naj bi kljub temu bile adventne maše tudi danes za vso družino, če se le da, glavna priprava na božič.

božič

Višek božične dobe je rojstni dan našega Gospoda. Uvod v božič je sveti večer.

● SVETI VEČER

Središče doživljanja svetega večera je v jaslících, tako za otroke kot za odrasle, saj Bog ni prišel k nam v suhih verskih resnicah, ampak v konkretnih oblikah in barvah. Nekaj ur pred začetkom svetega večera naj kak odrasel družinski član do konca izdelata že začete jaslíce, pripravi luči in morda postavi tudi božično drevo: a središče naj ostanejo le jaslíce.

Otroci naj v tem času pomagajo materi pospraviti in okrasiti stanovanje, nato pa naj odidejo skupaj z njo v cerkev po blagoslovljeno vodo. Mimogrede naj bi mati z otroki obiskala kakšnega bolnika, ostarelega ali reveža in mu kaj podarila ali pa ga povabila za tisti večer k njim.

Obhod po stanovanju s kropljenjem in kajenjem naj začne ta oče ali mati z besedami „Nočoj praznujemo Jezusov rojstni dan“ ali podobno. Mali otroci naj imajo v rokah smrekove vejice ali svečke. Med obodom je najprimernejša pesem „Poslušajte vsi ljudje“.

Obhod se konča v prostoru, kjer so jaslíce. Prižgane naj bodo le jaslične luči in luči na

božičnem drevesu. Jasli naj bodo še prazne. Vanje naj položijo otroci slamo, ki so jo s svojo pridnostjo zbrali, ali pa postavijo pred hlevček kamne za pot. Potem oče prebere evangelijsko poročilo o Jezusovem rojstvu iz svetega Luka, mati pa položi v jasli kipec deteta Jezusa, ki ga je nosila pri blagosloavljanju stanovanja. Sedaj naj vsi skupaj zapojejo „Sveta noč, blažena noč“. Zmolijo naj še kratko zahvalno molitev.

Prižgo naj sobne luči, še lepše pa je, če ostanejo ves večer v svetlobi jasličnih luči in luči z božičnega drevesa, če so le dovolj močne. Pri večerji in po njej naj poslušajo s plošč ali s traku božične pesmi.

Vas Studor v Zgornji dolini v Bohinju in kozolci med bohinjskima Češnjico in Jereko.

(nadaljevanje s strani 3)

kega pomena, saj bo omogočila izkoriščanje gozdnega bogastva v tem predelu Gorjancev.

PREVALJE — V zaselku Pod Gonjami na Prevaljah so svečano vzdali prve opeke za nov otroški vrtec. Le-ta bo nared že prihodnjo pomlad, v njem pa bo prostora za 120 malčkov.

RADENCI — V pripravi Instituta „Jožef Štefan“ iz Ljubljane je bil v hotelu „Radin“ deseti jugoslovanski simpozij biofizikov, na katerem so sodelovali tudi številni strokovnjaki iz Evrope, ZDA in Kanade. Tema srečanja so bile raziskave uporabe biofizike v industriji in medicini.

RADLJE OB DRAVI — Dograditev šest kilometrov dolge sodobne ceste od Radelj do Radeljskega prelaza je velika pridobitev za mednarodni promet. Moderna prometnica, ki na 640-metrski nadmorski višini povezuje s sosednjo Avstrijo, omogoča eno hitrejših potovanj iz Avstrije in severne Evrope k morju. Cesta, po kateri je že opaziti vse živahnejši promet, je veljala 122 milijonov dinarjev.

ROGATEC — Tu so odprli novo osnovno šolo, v kateri je za 345 učencev na voljo 12 učilnic za predmetni in osem za razredni pouk, telovadnica, kuhinja, igralnica in še kaj. Šola je stala 35 milijonov dinarjev.

SLOVENJ GRADEC — S koncertom violinista Vladimirja Krpana iz Zagreba v tukajšnji glasbeni šoli so se začele prireditve druge „Koroške glasbene jeseni“. Vrsto koncertov priznanih domačih in tujih glasbenikov, solistov in orkestrrov, ki jih bodo pripravili do sredine decembra, so skupaj pripravile kulturne skupnosti iz občin Slovenj Gradec, Ravne, Dravograda ter Slovenska prosvetna zveza iz Celovca.

SLOVENSKE KONJICE — Letošnje nagrade konjiške raziskovalne skupnosti so podelili na prireditvi „Inovator 79“. Nagrade so dobili: Robert Jedlovčnik, Martin Fevžer in Stane Zule za izum „Postopek čiščenja odpadnih vod“, Franc Černec, Leopold Razboršek, Hinko Levart, Simon Ulčnik, Alojz Kožuh, Drago Klima, Jože Hlačar in Bakir Valjevec za tehnično izboljšavo „Impregnacijska naprava za oplemenitenje steklene tkanine“.

(dalje na strani 12)

(nadaljevanje s strani 3)

žine, Franček Križnik, podvreči pri mejnem prehodu Kozina pri Trstu skoraj enourni carinski kontroli in celó telesni preiskavi. Te preiskave so zbudile pri romarjih ogorčenje.

V slovenski Cerkvi se sprašujejo, v kakšni meri naj bi bile neobičajne preiskave na meji uresničevanje groženj, ki jih je izrekel konec prejšnjega meseca predsednik „Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije“ Mitja Ribičič na seji koordinacijskega odbora: člani katoliške Cerkve si bodo sami škodili, če bodo skušali še naprej zaostrovati odnose med Cerkvijo in državo. Na isti seji je predsednik Komisije za odnose z verskimi skupnostmi, prejšnji jugoslovanski poslanik pri Vatikanu, Stane Kolman spet očital katoliškemu časopisu *Družina* „politizacijo“ njene poročanja. Obdolžil je neimenovane „posameznike“, češ da se v cerkvenem tisku izražajo bolj polemično. Te „polemične tone“ naj bi potem ponavljali pri predavanjih na bogoslovni fakulteti in na zborovanjih v tujini. Poznavalci ne dvomijo, da sta s „posamezniki“ mišljena profesor dr. Franc Rode in urednik Franček Križnik.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 2. novembra 1979, stran 5.

BOŽJA BESEDA:

SLOVENSKI ŽUPNIK IZ KANADE V SLOVENIJI NEZAŽELEN

11. septembra 1979 sem se s prijateljem pripeljal okrog desete ure do jugoslovanske meje na Ljubelju. V začetku je bila obmejna kontrola še kar prijazna. Pogledali so obema potni list in ker so videli, da je vse v redu, so ga še žigosali, niti kovčka niso odprli.

Nato se je pa začelo. Oba potna lista so odnesli na urad in začeli telefonirati, nama pa naročili, naj greva na drugo stran ceste. Čakati je bilo treba še celo uro, nato je Slovenec prišel nazaj s potnim li-

stom mojega prijatelja in mu povedal, da lahko odide naprej. Meni pa je dejal: „Vi ste v Ljubljani nezaželeni in se morate obrniti nazaj!“ Tudi potni list mi je dal nazaj šele, ko sva obrnila avto nazaj proti Avstriji. Pogledal sem ga: nad vizumom jugoslovanskega konzula v Torontu je bilo zapisano: Uničeno — Annulé. Torej nimajo niti vizumi jugoslovanskih konzulov v Jugoslaviji nobene veljave.

Prvi občutek je bilo veliko razočaranje, ker sem imel doslej o slovenskih oblastnikih veliko boljše mnenje, kot ga zasluži: deloma zaradi propagande, ko se je zadnja leta toliko govorilo, da je komunistični režim v Sloveniji veliko bolj človeški, kot je bil v začetku, deloma pa zato, ker sem že po naravi tak, da o ljudeh mislim vedno rajši dobro kakor slabo.

Beseda „nezaželen“ mi je dala mnogo misliti: zakaj sem nezaželen in od koga?

Živo mi je začelo prihajati v spomin, kako so mi zadnja leta župljani, ki so prihajali z obiska v Sloveniji, pripovedovali, da so jih v Sloveniji na notranji upravi silili, naj bi mene v Torontu špijonirali. Seveda so mi to prišli praviti le tisti, ki so špijoniranje odklonili. Koliko jih je pa špijoniranje sprejelo, zlasti ko jim je bila obljubljena nagrada, je drugo vprašanje.

Prav tako je vprašanje, kaj so ti špijoni slovenskim oblastem o meni povedali. Vedno sem govoril odprto in javno, nikdar ničesar na skrivaj, kar se tiče komunizma in slovenskih oblasti. Zato vsa slovenska skupnost v Torontu ve, kaj in kako sem o njih govoril. Skrajni antikomunisti so me celo obsodili, da sem komunistični župnik, kar me je zelo bolelo.

Res sem se kot dušni pastir izogibal vsakega političnega delovanja, a ne iz kake bojznosti ali celo iz kakih simpatij do komunizma in slovenskih oblasti, ampak zato, da ne bi odbil od župnije kakega Slovenca. 27 let sem že v Torontu in vsa ta leta sem skušal pomagati vsakemu Slovencu, ne glede na njegovo politično prepričanje, če

se je v kaki zadevi k meni zatekel. Po svojih močeh sem se trudil, da bi Slovence v Torontu povezoval v čim močnejšo slovensko in versko skupnost.

Zakaj sem torej pri slovenskih oblasteh nezaželen in so me na zelo nehuman način na slovenski meji zavrnil, medtem ko je samo tisto uro prihajalo v Slovenijo na desetine Nemcev, torej pripadnikov tistega naroda, ki je za vlade Hitlerja pobijal Slovence kot talce, jih preseljeval in delal razna nasilstva nad njimi?

Ko sem bolj resno razmišljal, od koga sem nezaželen, sem dobil odgovor tudi na vprašanje, zakaj sem nezaželen.

Od koga nezaželen?

Od tiste komunistične partije, ki je dala pobiti nad deset tisoč vrnjenih domobrancev brez kakega sodnega postopka in še do danes ni pokazala ne v besedah ne v dejanju, da ji je žal za te zločine, medtem ko še kar naprej kriči o zločinih domobrancev, kot da bi bili le oni vsega krivi.

Nezaželen sem dalje od tiste komunistične partije, ki je svetniškega škofa dr. Gregorija Rožmana ožigosala pred slovensko javnostjo kot največjega zločinca, medtem ko je on zbujal tako pri Američanih in Kanadčanih kakor pri ostalih ljudeh, s katerimi je prišel v stik, veliko spoštovanje. Osebo je slovenskim komunistom vse odpuščal in je redno zanje molil, da ostajajo tako spričo njegove veličine še toliko bolj majhni in podli.

Nezaželen sem od tiste komunistične partije, ki je prva leta po drugi svetovni vojni napolnila slovenske ječe z duhovniki, redovniki in redovnicami ter drugimi poštenimi Slovenci in Slovenci ter jih sadistično mučila po ječah več let.

In lahko bi naštevati še in še. Nekdo mi je celo dejal, da je vsa Cerkev v Sloveniji komunistični partiji nezaželen in jo pač trpijo, ker ji ne morejo uničiti.

✓ Vendar slovenski komunistični

partiji lahko postrežem še z eno resnico. Štirikrat sem bil v zadnjih 20 letih v Sloveniji na obisku in vedno sem hodil med ljudi v duhovniški obleki, da bi spoznal, kaj misli slovensko ljudstvo o slovenskem duhovniku. Povsod sem bil zaželen in zelo prijazno sprejet. Spoznal sem pa iz razgovorov z ljudmi, kako *nezaželen* je komunistična partija, in so me vpraševali, ali je kako upanje, da jih pridejo Američani rešiti. In ali je vsaj kako upanje, da se bo komunistični režim v Sloveniji ublažil.

Pa še ena misel mi je prišla, ko sem slišal, da ne smem v domovino. Duhovniki smo poklicani, da oznanjamo evangelij in resnico, naj bo prilično ali neprilično. Kako usodno bi bilo zame, ko bi mi

OB ROBU PROCESA V PRAGI

Proces (proti šestim oporečnikom) je trajal le dva dni, ker so ga želele češke oblasti čimprej končati.

Večino sestavljajo verjetno povsod in ne le na Češkem oportunisti, ljudje, ki niso pripravljene trpeti za ideje in za svobodo. Večina ne odobrava sodnega nasilja, to je ustrahovanja svobodoljubnih s sodiščem, a tudi ne stori ničesar, da bi to preprečila. Obtožiti bi morali vse svetovne nazore, ki dajejo potuho tistim, ki težijo po popolni oblasti nad drugimi in tudi celimi narodi in državami. Obtožiti bi morali predvsem človeško brezbriznost, oportunitizem in strahopetnost, ki omogočajo in dovoljujejo take procese ter naravnost vabijo diktature, da jih uprizarjajo. Svobodo je treba braniti že v svobodi, vsak dan in vsak hip ter na vsakem kraju.

NOVI LIST, Trst, 25. oktobra 1979, str. 1—2.

Poljsko znamenje v Rožu na Koroškem in kapelica v bohinskem Studorju.

(nadaljevanje s strani 10)

ŠOŠTANJ — V počastitev 60-letnice delovanja Delavsko-prosvetnega društva „Svoboda“ so se zvrstile v Šoštanju številne kulturne prireditve. Za začetek sta nastopila Šaleški oktet in Šaleška folklorna skupina iz Velenja. Naslednji dan pa je delavska godba „Zarja“ iz Šoštanja izvedla samostojen koncert.

TREBNJE — V trebanjski občini so gostovali mladi pevci iz Češke. Gostovanje je sodilo v redne stike, ki jih gojijo Trebanjci z različnimi zbori doma in v tujini. Mladi pevci iz Olomuca so pripravili koncert v Velikem Gabru in v Mokronogu.

TREBNJE — Otroci Čateža, Dobrniča, Velikega Gabra, Mokronoga, Trebnjega in Št. Ruperta so si ogledali lutkovno predstavo „Cesarjevo novo oblačilo“. Predstavo je po znani Andersenovi pravljici pripravil znani lutkar Cveto Sever iz Kranja.

TURNIŠČE — Gasilci iz Turnišča so dobili nov gasilski avto, ki je stal 230.000 dinarjev. V lanskem letu so že delno uredili orodjarno, kjer je spravljen gasilski avto, vendar bodo letos z delom nadaljevali.

VINSKI VRH — Pred kratkim so odprli 2 kilometra dolgo asfaltirano cesto od Grobelc do Vinskega vrha. Na Vinskem vrhu so odprli tudi vodovod in obrat tekstilne tovarne iz Prebolda, v katerem je zaposlenih okoli 50 krajanov, največ žensk.

VITANJE — Pred nedavnim je pri mariborski založbi „Obzorja“ v zbirki „Kulturni in naravni spomeniki Slovenije“ izšel „Vodnik po Vitanju“, ki ga je ob pomoči sodelavcev Spomeniškega varstva iz Celja uredil dr. Ivan Stopar. Bogato ilustriran vodnik prinaša vse, kar je znanega o zgodovini in sedanjosti tega značilnega trga pod južnim pobočjem Pohorja.

VURBEK — Krajin tega kraja so se odločili, da bodo preimenovali ime kraja Vurbek v njegovo pravo ime Vumpah.

ob sodbi Kristus rekel: „Nezaželen si. Kajti ko so slovenski komunisti vdirali v slovenske in verske organizacije v Torontu, si ti strahopetno molčal in si dopustil, da so podirali, kar ste prej gradili. Poklican si, da ostaneš v slovenski skupnosti v Torontu in jo varuješ pred lažnimi preroki, ki prihajajo k vam na zunaj v ovčjih oblačilih, na znotraj pa so grabežljivi volkovi.“

Dolžni smo, da to, kar smo s tolikimi napori zgradili, ostane naše in za tiste namene, za katere smo gradili. Nihče nam ni pomagal, ko smo prihajali v Kanado. S svojimi rokami smo morali vse zgraditi, pa naj bodo to naše cerkve, dvorane in ostale gospodarske, kulturne in verske ustanove. Nikjer ni bilo *Slovenske izseljenske matice*, nikjer odborov za kulturno zamenjavo in podobno. Na milost in nemilost smo bili prepuščeni sami sebi. Še blatili so nas pred kanadskimi oblastmi in pisali po *Rodni grudí* in v *Izseljenskem koledarju*, da za nas v Kanadi ni bodočnosti. In še danes zamolčujejo vse, kar so protikomunistični Slovenci v Kanadi storili.

In naj bi sedaj verjeli, da nam res dobro hočejo, ko na primer poleg slovenskih šol, ki jih že imamo, ustanavljajo še svoje; ko prihajajo k nam prirejat silvestrovanje, da so tako naše slovenske organizacije finančno prizadete; da se ponujajo slovenskim letoviščem, naj se povežejo z njimi, in da je treba Slovensko letovišče uničiti, ker je tam sama politika?

Vem, da so med onimi, ki prihajajo k nam iz Slovenije, tudi plemeniti ljudje. Nekateri tudi iskreno žele, da bi bilo med nami tu in onimi v domovini več resnične kulturne in družbene povezave, a na žalost je v ozadju vsega tega politika komunističnega režima. To se je pokazalo tudi sedaj, ko sem bil kot verski predstavnik slovenske skupnosti v Torontu zavržen na pragu domovine, medtem ko so istočasno Nemci v

trumah šli na ogled slovenske domovine.

Premajhen in premaloštevilen narod smo, da bi se še delili med zaželene in nezaželene, da bi se zapirala pot v domovino takim, ki z vsem srcem živijo in delajo za domovino, odpirala se pa na široko tujcem in celo takim, ki skušajo našo domovino potujčiti.

Janez Kopač C. M.

Božja beseda, Toronto, november 1979, stran 283—286.

KATOLIŠKI GLAS:

SEDANJA SLOVENSKA KULTURA

Ko smo bili na kulturni turneji v ZDA, smo lahko ugotovili, kako so tamkajšnji rojaki zaljubljeni v Slovenijo izpred druge svetovne vojne.

Godi se pa, da prihajajo mednje kulturniki iz sedanje Slovenije, ki jim prinašajo čisto drugačno „kulturno robo“. Od Slovenije, ki živi v njihovih dušah, ni ne duha ne sluha. Zato se z negodovanjem odvrčajo od takšne kulture. Pri tem mislim na tiste Slovence v izseljenstvu, ki so odšli iz domovine po vojni kot politični begunci ali pa že pred vojno za delom v tujino. In takih je velika večina tako v ZDA, v Kanadi, v Avstraliji, da ne govorim o Argentini.

Za vse take slovenske ljudi je nova kultura iz matične domovine nesprejemljiva. Jože Javoršek je v knjigi *Nevarna razmerja* zapisal: „Osvobodilna fronta si je v svoj program zapisala, da je treba spremeniti značaj slovenskega ljudstva.“ To v Sloveniji tudi dosledno izvajajo: porabniška miselnost in marksizem sta slovenskega poprečnega človeka do globine spremenila, tako da tistih Slovencev, ki jih vidijo v duhu izseljenski rojaki, praktično ni več. Filmi in druga uradna kultura, ki danes nastopajo v svetu, so ravno odraz teh novih porabniško-marksističnih Slovencev.

Vendar ti Slovenci niso še vsi Slovenci v matični domovini. Po-

leg njih so še verni Slovenci. Toda ti so drugo- in tretjerazredni državljani, katerih uradno ni, posebno ne v kulturi. Ti Slovenci smejo delati, pomagati pri graditvi socializma, smejo tudi moliti in romati, kulturno ustvarjanje jim je pa onemogočeno. Radio, televizija, dramatika, leposlovje in podobno je absolutna last marksistov.

Na srečo tiči pod tem vrhom ledene gore slovenske kulture še drugi del, ki je skrit pod morsko globino. Kako je ta del globok in kako je trden, bo pokazala prihodnost.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 4. oktobra 1979, str. 2.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG:

ZAHODNONEMŠKI NOTRANJI MINISTER V JUGOSLAVIJI

Nemški notranji minister v Jugoslaviji: ni moč govoriti o ministru za ustavo; potuje minister za varnost, pa še zanj ni področje države, v katero gre, brez kamnov spotike.

Uradno se zatrjuje, da bodo govorili o trgovini z mamilami, kar je spričo križiščne Jugoslavije gotovo dosti važno. A vsaj ob robu bo treba govoriti o štirih nemških (verjetnih) teroristih, ki so jih lani maja v Jugoslaviji izsledili, tamkajšnje oblasti prijele in po precej nesramežljivem, zato tudi neizpolnjenem, predlogu daj-dam — teroriste za emigrante — spustili.

Tudi sicer je nekaj stvari med Bonnom in Beogradom, ki se jim ne gre ogniti: npr. dejavnost jugoslovanske tajne policije UDBA na nemških tleh. Beograd bo nasproti temu zatrjeval, češ da v Nemčiji trpijo „teroristično“ delovanje emigrantov. Tako se ne bodo mogli glede tega zediniti.

Vsekakor je jugoslovanska država dolgo časa tako ravnala, kot da bi imela v ZR Nemčiji najvišjo oblast. Jugoslovanske emigrante so tu preganjali, če so se pregrešili proti kazenskemu pravu. Morda

sta se tukajšnje pravosodje (in uprava) kdaj pregrešili s premalo budnosti. Gotovo pa ni moč njune budnosti primerjati z aktivnostjo UDBE tu pri nas.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 2. novembra 1979, stran 12.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG:

AGITACIJA PROTI DJILASU

Kako dolgo še, se sprašuje beograjski časopis *Politika*, bo Milovan Djilas izzival demokratično potrpljenje jugoslovanske javnosti? Ton članka, ki se ukvarja z najnovejšo obsodbo Djilasa zaradi nedovoljene objave, je deloma poniževalen, deloma grozeč. Pri reviji *Ura*, ki jo je Djilas izdal v nekaj sto izvodih v samozaložbi, naj bi sploh ne šlo za leposlovje: revija naj bi ne bila nič drugega kot dogovorjeno politično izzivanje.

Sovražne dejavnosti nekdanjega Titovega sobojevnika in prvega oporečnika vzhodne Evrope postajajo po mnenju *Politike* vedno bolj izrazite. Djilasu očitajo pogovore v tujih časopisih, sovražne družbe-

(nadaljevanje na strani 30)

BEOGRAD NIČ ZA KOROŠKO

Jugoslovanski zunanji minister Vrhovec se je mudil pretekli teden v Avstriji. Srečanje z njegovim kolegom Pahrom je potekalo v zelo prisrčnem vzdušju. Vrhovec je predstavnikom osrednjih organizacij koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov brez ovinkov dejal: „Vodi nas politični realizem in ne slepi optimizem.“ Z drugimi besedami: Ne bomo kvarili dobrih sosedskih odnosov zaradi vaših zahtev.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica-Trst, 25. oktobra 1979, str. 2.

ovčar marko

Povest o lepi ljubezni med bajtarskim sinom in gruntarsko hčerjo

Gruntar Podlipnik je letos zaupal svoje ovce Jernejevemu vnuku Marku: tako pelje sedaj vsak dan Podlipnikovo čredo v gore namesto ostarelega Jerneja najmlajši ovčar Marko. Pri paši pomaga izkušeni pes Volkun.

Med kajžarskim Markom in gruntarsko Anico se jame plesti ljubezen, čeprav ni zaradi prevelike družbene razlike med njima nobenega upanja na morebitno kasnejšo poroko.

To, da je postal Marko Podlipnikov ovčar, ne gre v račune Rotlji in njenemu sinu Tevžu, saj se je on potegoval za to mesto. Zato začne Tevž Marku pri njegovem ovčarjenju nagajati: na vasi mu splaši ovce, v gorah namenoma sproži kamen v Markovo čredo.

Stari Jernej je začel umirati.

Cvetje na lipah je že rumenelo. Žita so valovila na polju in mak in modriš z njimi. Trave so bile kakor mašni plašč, vse nasute z rožami.

Pozno zvečer, ko sta Podlipnica in Ančka vse opravili in pospravili, sta prišli k Primožu pogledat Jerneja. Še je prikimal stari ovčar, da

ju pozna. Koj nato mu je omahnila bela glava v blazino.

„Manica! Ljudi poklič! Oča mro.“ Kakor doma je ukazala Anca in prižgala rdečo svečo, ki jo je bil Jernej za zadnjo uro prinesel še pred leti s Svetih Višarij, kjer kraljuje pastirska Mati božja.

Jernej je pobožno zaprosil: „O Marija z višave, priprošnjica samotarskih ovčarjev, stoj na moji desni strani ob tej zadnji uri!“

Rozalka, ki je videla, da premika ustnice, se je sklonila k nje-mu: „Oča, kaj bi radi?“

Podlipnica je prenehala moliti. Rozalka in Manica sta udušili jok. Jernej je molčal.

In spet sta se oglasili molitev in jok.

Polna hiša ljudi se je bila že nabrala in še so prihajali. Vrbanek je s pobožnim glasom molil litanije, drugi so mu odgovarjali.

Pri postelji sta ihteli Rozalka in Manica in Podlipnikova Ančka.

Podlipnica, ki je svetila, se je umaknila Marku, da je on stal ob zglavju. Jernej ga je pogledal in zagibal z ustnicami. Marko je prav dobro vedel, da je izgovoril njegovo ime. Solze so mu stopile v oči. Obrnil se je proč in zagledal Ančko, ki je z blagoslovljeno vodo škropila posteljo in okrog nje in po vsej hiši, da čim dlje odžene hudobca, ki hoče iztrgati angelu dušo.

„Go-spod Bog ... ti veš!“

Tiho, pa vendar tako glasno in toliko razločno je spregovoril te besede, da so ga slišali Marko in Ančka, Podlipnica in Rozalka in Manica.

Zasopel je še, kakor bi se oddahnil od truda, se umiril in utihnil.

Umril je.

Jok je prevpil molitev. Podlipnica je prikapala rdečo svečo na mizo, naj do konca pogori, kakor se je izteklo življenje Jerneju, obnemoglemu staremu Podlipnikove-mu ovčarju.

Marko je prekrizal oča in z vso silo udušil jok. Zavedel se je, da je že možak. Ustavil je uro in kakor mimogrede odšel pred hišo in zadihal nekaj kratov prav do dna pljuč.

Mladost je utonila v noč. Nazaj čez prag je stopil — ne več varo-

vanec, temveč varuh majhne domačije, v kateri mora biti za tri prostora in kruha, za Manico in Rozalko in še zanj.

Navsezgodaj je prišel Žorga na Jezérca po mleko in grede nabral poln klobuk jagod in silil planšarice, naj jih jedo. Dekletom so že vsi izgovori pošli.

„Še iz zlate dežice bi ne jedle jagode od Žorgovih umazanih rok, pa bi jih iz njegovega smrdljivega klobuka?“

Vse je rešil iz zadrege čretnik, ki je prisopel od spodnjega jezerc in povedal, namesto da bi voščil dobro jutro: „Nocoj ponoči je umrl Jernej.“

„Bog mu daj dobro!“

Zginil je smeh z mladih obrazov. Žorga je prijel klobuk za kraje, da bi se pokrtil. Zapozabil se je in stresel vse jagode.

Drugi dan so vsi ovčarji gnali na sol, da bi bili pri pogrebu. Dva dni je pasel Podlipnikove jarce namesto Marka Joža. Brez psa. Volkun ni hotel od mrtvega Jerneja. Še za pogrebom je prvi šel za krsto.

Ko so Jerneja zasuli, je pes s šapami razbrskal prst ob nogah, se ulegel in položil glavo na grob. Pogrebci, posebno pastirji, kar niso mogli od groba. Nekaterih žensk je bilo strah, druge je do solz ganila Volkunova vdanost.

„Z domačimi bo odšel, Z Markom prav gotovo.“

Marko je bil z Rozalko in Manico že med vrati pokopališča. Pes se ni ganil. Marko ga je klical. Volkun še glave ni vzdignil.

Marko je šel nazaj h grobu in prijel psa za gradanico, da ga zgrda odpelje. Ko bi ne bil hitro odskočil, bi ga Volkun popadel.

„Od žalosti je stekel,“ so se zgrozili.

Tedaj je šla nazaj Manica.

„Ne hodj k njemu! Te bo.“

„Nič me ne bo.“

Manica je sedla k Volkunu in ga božala: „Volkun! Volkun! Volkun!“

Pes je vzdignil glavo in zavil, kakor bi zajokal. Pastirji so pogledali v tla in segli v žepe po rute.

„No, le razjokaj se! Saj vsi jokamo.“

„Uuu! Uuu! Uuu!“

„Volkun!“ je prosila Manica,

„Uuuu! Uuu! Uuu! Av, av, av!“

„Volkun! Pojdi z nami domov! Kaj me nimaš nič več rad?“

„Av-uu! Av, av!“

„Če od žalosti pogineš, kdo me bo varoval? Kaj če me volk? Volkun, pojdiva!“

Pa ga je preprosila. Pes je vstal in krotek odšel z otrokom.

Sedmo poglavje

O SVETEM VIDU

Na Rodinah je bila ura enajst.

Pri Primožu se je pod oknom nekaj zganilo. Rozalka je razločno videla, kako se v bledem svitu lune premika visoka bela senca. Obšla jo je groza. Potegnila si je odejo čez glavo in si ni upala nič več pogledati proti oknu.

Eno je slišala biti. Potem je zapla.

Živina po planinah se je tako lepo in tako mirno pasla, da se je pastirjev, ki so polegali pri tropih, kar samo smejala.

Bajtnikova Mica je izkopala okrog mravljišča ozek in plitev jarek, si obrisala s predpasnikom potni obraz in zagledala pred sabo Marka. Prestrašila se ga je. Ujel jo je, ko je pravkar premišljala, kako bi zvedela od Marka, kako in kaj misli. „Obril bi se, Marko! Dekleta nimajo rade resastih fantov.“

Marko je pomislil samo na Ančko. „Za jarce sem dober. Kadar pa pojdemo v dolino, bom gladek kakor dekleta pri šestnajstih.“

Mica je uganila njegovo misel. „Marko! Ni samo Podlipnikova Ančka dekleta. Kaj naših pri kočah ne vidiš?“

„Seveda jih. Brhka so. Posebno še Frčejeva Reza. Lahko Mežkov Joža noč in dan prepeva. Skoraj sem mu nevoščljiv.“

Mica ga je hudomušno pogledala in Marko bi se bil najrajši ugriznil v jezik. Zavedel se je, da je preveč rekel, in hitel izpeljavati pogovor drugam: „Zakaj pokrivaš jamice s smrečjem?“

„Kadilo in jajca bodo znosile mravlje vanje.“ Razkopala je z rovnico mravljišče. „Vidiš, tako nabiram krajcarje Za vrhom. In kaj misliš, komu jih bom pustila?“

„Meni jih daj, ko mi tako manjka denarja!“ se je šalil Marko.

Mica ga je prišla za rokav in mu popolnoma resno pogledala v obraz: „Lahko je moj denar tvoj, če hočeš.“

„Saj te prosim.“

„Ne smeš se! Resno mislim. Frčejevo Rezo vzemi in z njo dobiš tudi moj denar. Nji ga bom pustila.“

Marku je prišepetavala skušnjava: „Rezka ima vendar Joža rada.“

„Pusti Ančko, pa se bo tebe prišla! Kakor sama sebe jo poznam. Verjemi!“

„Čedno dekleta je. Če bi vedel, da bi me res marala...“ je bolj sam sebi kakor Mici govoril Marko.

„Gospodar si že, pa še tako otročji. Po postavi in pameti si fant za tri Jože. Z medvedom bi se lahko spoprijel za medvedko, nikar s tem kolednikom za dekleta.“

Marko se je zamislil, Mici pa se je obraz razvedril.

Zvečer je prišel Marko obrit v rodinsko kočjo.

Reza in Mica in Francka in Meta in Joža — vsi so ga veselo pozdravili, le Tevž je obmolnil.

Marko se je razživil. Največkrat se je zapletel v pogovor s Frčejevo Rezo in ji pripovedoval same vesele, da se je od srca smejala in drugi z njo. Bajtnikova Mica že dolgo ni bila take volje.

Mežkov Joža se je čimdalje bolj poredkoma oglašil. Venomer je hodil gledat na prag, kdaj se bo ulila ploha. Tevž je uganil njegovo žalost in računal, da bo držal Joža z njim, če nabode Marka.

In ga je: „Ti, Marko! Ali se zato učiš brati, da boš Podlipnika zagovoril, da bi Ančko dal ovčarju?“

Vsi so obmolnili. Kakor bi jo bil naprosil, se je prav takrat ulila ploha. Zgnetli so se med vrata in gledali, kako so psi poskakali iz staj in bežali pod streho v kočje.

Marko je gledal ploho z drugimi vred. Zaradi lepšega. V resnici pa je ostro premišljeval, kako bi Tevžu z eno samo besedo zamašil usta. Tudi Mica je premišljevala, kako bi ugnala tretjinka, ki je iskal prepira.

„Ne bo hudega,“ so razsodili in se umaknili nazaj k ognjišču.

„Tretjinek bi rad vedel, zakaj se

učim brati,“ je začel pogovor Marko. „Veste, zakaj?“

„Zakaj? Povej!“

„Samo zato, da bi iz črnih bukev znal prebrati tisti zagovor, ki na nogah poravnava spodvite palce.“

Vsi so se glasno zasmeli. Tevž pa je rdel od jeze: „Kaj hočeš s tem?“

„Da boš potem bolj brez skrbi ponoči spuščal jarce iz tamarjev med volkove.“

„Kdo jih je spustil?“

„Ti, meni!“

„Še enkrat reci, če si upaš!“

„Stokrat, če hočeš! Pa se sezuji!“

„Tebi ne!“ Tretjinek je zamahnil, da bi udaril Marka.

Dekleta so se prestrašila. Bajtnikova Mica pa je objela Tevža od zadaj čez pas, ga vzdignila, odnesla iz kočje in zaloputnila duri: „Na dežju se že ohladi. Pretepal se pri meni nihče ne bo!“

S Tevžem je vrgla Mica tudi dobro voljo iz kočje. Ko je ploha ponehala, so se vasovalci razšli.

Dnevi so bili dolgi.

Pastirji in planšarice so zvečer do teme pohajali okrog koč, zjutraj pa še s soncem neradi vstajali.

Nekaj dni Marko ni prišel v nobeno kočjo več v vas, še pod veliko smreko pri rodinski kočji, je

rekel, da se ne utegne ustaviti, čeprav so ga Mica in Reza in Joža vabili.

Pozno je hodil spat. Vstajal je prvi. Najrajši je bil sam. Jedel je malo in hujšal je.

Potem je prišel na paši k Marku Jok. „Ne bom se vtikal v tvoje skrbi. Ne v potrebne, še manj v nepotrebne. Ne vem, katerih imaš več. Le to ti povem, da kar bi bilo za koga drugega pametno, je zate neumno. Menda veš, kaj mislim?“

„Vem.“

„Prav. Ne bom se vmešaval. Le sam zastavi! Saj nikomur na svetu ni tako, kakor bi rad. Samo ... Tisto srajco, za katero je človek stkal platno sam, še najlaže nosi, če še tako bode. In jo mora nositi, dokler je ne strga, če je kaj moža. Če boš pa kdaj hotel vedeti tudi moje mnenje, me vprašaj!“

Marko je spregovoril, da bi vse povedal romarju iz Kompostelje, vse, o Ančki in Rezi in Micinem denarju in kako bi pravzaprav najlažje kupil konja in voz, za začetek, in kako bi potem ...“

Joža ga je ustavil. „Kaj boš pravil! Saj vem. Sam pretuhtaj! In ko se boš odločil, Tako in nič drugače!“, potem mi boš šele povedal.“

Jok je odšel k svojemu tropu.

Marko pa je vzel iz torbe knjigo SVESTI TOVARSH in poskušal brati: „O-zha na-sh, kir si u' n-n-e---be-sih.“

Večerje se je komaj dotaknil. Volkunu je ukazal v stajo in odšel in Franca je vedela, da se pred nočjo ne bo vrnil.

Marko je že hotel vstati izza smrekovih tršev, kjer je pretičal vse večere, in oditi spat, ko je začutil, da nekdo prihaja po stezi pod njim. Obležal je. Ni se maral nikomur pokazati.

„Dva sta,“ je razločil korake. Pretemno je že bilo, da bi ju spoznal po obrazu, prepoznal pa je po glasu Mežkovega Joža in Frčejevo Rezo. Ozka je bila steza, preozka za dva, vendar sta šla vštric. Tudi po veliki cesti bi šla tisti večer tesno drug ob drugem.

„... Marko ...“

Slišal je svoje ime in kakor ni imel navade vleči na ušesa, je le vzdignil glavo, da bi mu ne ušla nobena besedica.

Reza ga je hvalila in hvalila in rekla, da je Podlipnik nespameten, če bo branil Ančki Marka, posebno ker je že Primož, njegov oče, pokazal, kaj ta rod zmore. In Marko je ves kakor njegov ata. Mar naj bi fanta podprl, pa bi videl! „In sedaj se še brati uči! Kdo pa

zna v fari? Še Podlipnik samo številke pozna.

Joža in Reza sta obstala.

„Mica bo huda. V kočo morava,“ je priganjala Reza.

Joža pa ji je zastavil stezo. „Rezka! Kakor vidim, ti je Marko hudo všeč.“

„Mi je.“

„Zate bi bilo bolj prav, če bi ubogala Mico, pustila mene in vzela Marka.“

„Bi ga, če bi ne bila spoznala tebe. Ali pa tudi ne, ker mi v srcu nekaj pravi, da je Marku pisana dugačna pot, na kateri nikjer ne vidim sebe. V klance bi mu bila za koklo, ne s klancev.“

„Rezka! Jaz te vendar ne morem vzeti.“

„Sedaj še ne. Kako bo pa, čež leto, dve al' tri? Pokaži, kaj zmoreš!“

„Rezka!“ se je razveselil Joža, pa je takoj zopet otožno pristavil: „In če bi se izkazalo, da ne zmorem dovolj?“

„Potem me bo Mica, privzeta moja mama, z življenjem, ne z besedo, učila. Tudi zame raste Za vrhom v vsakem grmu krajcar.“

„In če bi jaz konje pasel kakor Tomaž?“

„Dovolj bo.“

Joža in Reza sta se poljubila. Frčejevo Rezo, ki jo je Marko skušal imeti rad, je imel sedaj res rad, samo drugače: zato jo je imel, ker ga je opomnila, da tudi zanj Za vrhom v vsakem grmu raste krajcar in da poroka ni vse in da je Ančko vredno čakati trikrat „eno leto, dve al' tri“.

Samega sebe ga je bilo sram. Spomnil se je, da je pravzaprav v mislih že prelomil svojo obljubo glede lastnega parizarja in konj, s katerimi se je zarekel, da bo prepeljal pred poroko od morja na Dunaj. „In kako bi bili Rozalka in Manica žalostni! In kaj bi rekla Ančka?“

Da se opraviči, je stopil k staji in poklical Volkuna k ograji. Pes mu je pomahljal z repom.

„Volkun! Za na cesto te je ata namenil. Ne postaraj se prezgodaj! Jaz te popeljem na cesto.“

Ko bi Marko slutil, kako ga popelje na cesto!

Rozalki doma se ni godilo dobro. Pa nikomur ni potožila. Že več

kakor teden dni ni bilo Marka domov, in to v času, ko bi moral bolj skrbeti za domačijo kakor kdaj poprej. Da bi vsaj kako pošto poslal s planine! Pa nič.

Podnevi sta bili skoraj vsak dan z Manico pri Podlipniku. Kadar sta se zvečer vrnili domov, je bila od dne do dne hiša bolj prazna. Noči se je Rozalka vsak večer bolj bala. Strah jo je bilo, pa nikomur ni potožila.

Nekaj dni potem, ko je Rozalka videla pod oknom belo senco, je Manica med enajsto in polnočjo poskočila s posteljice in vsa trda od strahu kazala proti oknu: „B-b-bela žena!“

Rozalka je vzela Manico v svojo posteljo in od takrat sta skupaj spali. Utrujena je večer za večerom uspavala otroka, sama pa je s strahom pričakovala ure duhov in se včasih oddahnila šele, ko je zazvonilo dan.

Res, prav zares je vsako noč strašilo pod oknom.

„O Marija, ti meni pomagaj!“

Ura je odbila enajst. Manica se je zbudila. „Rozalka! Ali bo kmalu dan?“

„Zaspí, Manica!“ Vsa zaskrbljena jo je božala.

Na okno je nekaj potrkalo.

V polspanju se je Manica razveselila: „Marko je prišel s planine. Odpirat mu grem.“

„Nikamor, Manica!“ je hitela braniti Rozalka.

Otrok pa se je že toliko vzdignil, da je videl v okno. Zatrepetal je: „B-b-b-bela... Oooo!“

Manico je stresla božjast.

Rozalka je zajokala: „O Marija! Meni ni več živeti.“

Zjutraj, ko je šla Rozalka v hlev h kozam, si Manica ni upala sama ostati v postelji, čeprav se je že daniho. Tudi k Podlipniku je navsezgodaj tekla za Rozalko, ko je šla pravit, da je ne bo v dnino, ker mora k bratu v planino.

„Podlipnikova mama! Pri nas straši!“ je povedala Manica.

„Tebi se sanja.“ jo je brž zavrnila sestra.

Rozalka sama bi skoraj gotovo dobila Marka še s tropom pri kočah. Tako pa je hodila z njo v planino tudi Manica, ki si ni upala ostati doma in se ji nikamor ni mudilo.

Marka je bilo sram.

V mislih je pravzaprav že prelomil obljubo...

Kaj bi rekla Ančka!

Ko je Manica od spodnjega jezera zagledala pred Podlipnikovo kočo Brkovčevo Franco, je prišla coklice v roko in stekla po globoko razhojeni poti k planšarici. Rozalka je pri kočah samo počila in odšla sama brez Manice za Markom na pašo.

Da straši in da je Manico prišla božjast in da si ne upa več spat doma z otrokom, sama pa še manj, je povedala Rozalka.

Straši! Marko ni vedel, kaj bi. On in Rozalka sta nestrpnost čakala, kaj poreče Jok.

„Ali Jernej išče pomoči ali pa hudoben človek nagaja.“

Jok je ukazal: „Otroka, Manico, bosta pustila pri meni in pri Franci v planini; bi ji utegnil strah vse življenje ostati v udih. Rozalka, ti pojdeš še za dne domov, da te bodo v vasi videli, in zvečer dolgo ne ugasni luči! Bogu se priporoči in angelu varuhu, pa te še strah nič ne bo! In ti, Marko, ko bo pri kočah vse pospalo, se izmuzni z Volkunom in se tiho, kakor maček, priplazi v vas ter se skrij zunaj hiše, pa tako, da boš videl okno! Volkuna stišni k sebi! Pes ti bo povedal, kaj straši. Če je res strah, se bo tudi pes tresel. Ti pa spregovori: ‚Vsaka stvar Boga časti, zakaj ga pa ne ti?‘ On, strah, bo izginil in nikoli več ga ne bo.“

„O Marija!“ Rozalka je bilo že sedaj groza.

„Nič se ne boj, deklič!“ jo je miril Jok. „Če pa oča išče pomoči, se bo Volkun prilizoval in hotel steči k njemu. Pa ga nikar ne pusti! Tudi oča ogovori in reci: ‚Kaj je Krišč svojim jogrom rekel, ko je k njim prišel?‘ — ‚Mir vam bodi!‘ mora odgovoriti. Ti pa vprašaj: ‚Zakaj pa vi miru ne daste?‘ Pa bo povedal. Morebiti je pozabil popraviti kakšno škodo ali pa bo

treba dati za maše. Če je pa hudoben človek, bo pes naježil dlako in zarenčal. Pa ga miri tako dolgo, da bo strah tik pod oknom! Potem ga spusti... ho! ‚Kolji!‘ psu nikar ne ukaži, da ne pregrizne komu vratu!“

Marko je čepel za butarami, držal Volkuna za gradanico in čakal. Ko je ura udarila enajst, je zadrževal. Na vso moč ga je micalo oditi v hišo, pa se je zbal očitka, da je strahopeten.

Rozalka v kamri je potegnila odejo čez glavo.

Volkun se je zganil in narahlo zarenčal. Marko mu je pošepetal: „Tiho!“ Z rokami ga je božal in miril. Čutil je, kako pes grebeni hrbet, in ga je minil strah. „Človeka voha.“ Marko je pokleknil na koleno, se sklonil čez Volkuna in nepremično obstal. Kakor bi bil psa in fanta v bron ulil, sta ždela, pripravljena na skok.

Počasi in neslišno — senca se premika tako — se je približala oknu visoka, temna postava. Volkun je od nestrpnosti ganil z repom in Marko ga je moral prijeti za gobec, da ni glasno zarenčal. Temna postava — Marko je prepoznal v njej žensko — je ogrnila belo rjuho, stopila pod okno, se pozibavala kakor konoplja v vetru in narahlo popraskala po lesenih steni.

V kamri je zakričala Rozalka. Pes je planil pod okno. Marko je komaj še utegnil ukazati: „Volkun! Primi!“ Vse se je zgodilo hkrati, kakor bi trenil.

Žensko, zavito v nosilno rjuho, je zbil pes na tla, ji stopil na prsi in togotno renčal v razkriti obraz. Priskočil je Marko in spoznal — Rotijo, Tevževo mater.

„Beštija babja!“ je zasikal in na vso moč z boso nogo brcnil prestrašeno Rotijo. „Zasluziš, da bi te ubil, se je togotil.“

Rotija je zatulila, bolj z živalskim kakor s človeškim glasom.

„Le rjovii!“ Marko jo je še enkrat brcnil in žal mu je bilo, da ni bil v coklah.

Rotija se je zavedela in se hotela rešiti. Udarila je Volkuna, ki jo je zato popadel v roko. Nato je pričela kričati, kar ji je grlo dalo: „Pomagajte! Pomagajte!“

Na pol oblečeni so prihтели ljudje iz hiš: „Kaj imata?“

„Psa proč, saj vidiš, da je baba krvava!“ je ukazal Balant.

„Zadavi naj jo! Kaj pa hodi strahit pod naše okno?“ Pa je Marko vendar prijel Volkuna za gradanico.

Rotija je vstala in hitro našla izgovor: „Ni res, Zajce sem šla plašit na zelnik.“

Sicer so vsi verjeli Marku, s Podrobarjem vred, ki je prvi potegnil z Rotijo in za njim še nekaj drugih.

Rotija se je izmuznila splošni obsodbi. Razšli so se. Vsak je vedel svoje in Marko tudi. Duhov in strahov se vse življenje ni več bal.

Drugi dan se je Rozalka presečila k Podlipniku. Z Ančko sta spali v isti sobi.

Marko je odgnal navsezgodaj Primoževe koze čez Vrh in jih uvrstil med svoje jarce.

Manici se je izpolnila želja: ostala je v planini.

Osmo poglavje

V VIŠAVE ZA PAŠO

Marko je prišel k Podlipniku prosit in posodo čebelarsko krošnjo.

Mama je ukazala Ančki, naj mu gre odklepat čebelnjak. Toliko se je še videlo, da ni bilo treba svetiti. Molče je šla Ančka pred Markom.

„Ančka!“ jo je boječe poklical Marko.

„No?“ Še obrnila se ni.

„Zakaj si huda name?“

„Eh! Kaj bom huda!“

„Pa si!“

Ančka je odklepala. „No, pa sem! Misliš, da ne vem? Ženiš se!“

„Ančka!“

„Ančka! Ančka!“ ga je oponašala. „Zaradi mene se kar daj, če si tak! Bomo pa še Manico k nam vzeli, ker se tebi nič ne smili... Na panjovih je krošnja. Brž jo vzemi! Ne maram, da bi si mislili, kako se mi dobro zdi, če sem s teboj.“

Marko je molče vzel krošnjo in jo postavil pred vrata. „Prav! Pa bodi huda! Povem ti pa: res sem te poskušal pozabiti, pa te ne morem; zato se ne bom ženil, dokler se ti ne omožiš. Lahko noč!“ Marko se je urno obrnil, da bi odšel. „Marko!“

Ne. Ni mogel oditi, s takim glasom ga je poklicala.

„Ančka!“

Prijel jo je za roko, ki ji je v njegovi kakor jerebička vsa vztrepetala.

„Ančka! Ali si res moja?“

„Sem. In če ne bom mogla biti tvoja žena, se ne bom možila.“ Stopila je tesno k njemu.

Rahlo, kakor bi dehnil in da se nista niti zavedela, sta se poljubila. Kar verjeti nista mogla, da sta res tako srečna.

Od samega veselja vsa razžarjena je Ančka vzdignila kazalec na usta: „Pssst! Nikomur ne povejva, kaj sva si, da nama bo še lepše!“

„Nikomur, Ančka! Saj bi naju nihče ne razumel.“

Pssst...

Ker je Manica tako lepo prosila in ker je Tomaž prevzel varstvo nad njo, je smela spremljati konje proti Krniškemu mostu.

Ali se je otrok zagledal v konje ali je konjarja zmotil otrok? Prepozno se je vrnila. Ujela jo je ploha in do kože premočena je prišla h kočam. Preobleči se je morala, piti vroče mleko, da se ne prehladi, in ožet natrst zoper božjast in leči je morala pod odejo na frči, da se segreje.

Franca je zunaj nekje molzla krave. V kočo pa je prištorkljal tretjinek Tevž: „Kaj ni nobene doma? Manica!“

Manica se ni upala oglasiti, tako se je bala Tevža. Skoraj strah jo je bilo. Videla pa je izpod narahlo privzdignjene odeje, kako je Tevž urno stopil k Volkunovemu koritu, izsul iz umazanega papirja v večerjo, pripravljeno za psa, rumen prah, pomešal kar s prstom in odkrevsal iz kočice.

Planšarica se je vrnila in prinesla v vsaki roki polno golido mleka.

„Franca!“ se je boječe oglasila Manica s frče.

„Kaj bi rada, Manica?“

„Ne bom več sama doma!“

„Ne utegnem biti pri tebi. Ubogaj, Manica!“

„Bom, če ne bo več Tevža nazaj.“

„Kaj pa je stikal v najini koči?“

„Volkunu je vmešal med jed rumenkast prah.“

„Res?“ se je začudila Franca.

„Res! Prav zares!“

„Hudoba grda! Zastrupiti ga hoče z mišjico. Marku povem. Psu pa pripravim drugo, boljšo večerjo.“ Franca je postavila pasje korito na najvišjo polico, da bi ga ne mogel doseči ne Volkun ne Manica.

„Grdoba grda!“ se je razhudila tudi Manica na frči.

Marko je gnal s paše.

„Tretjinek je hotel zastrupiti Volkuna,“ je hitela Manica pripovedovati Marku.

„Mi je že Franca povedala.“ Marko je vzel pasje korito s police in odhajal. Jazen je bil.

Tretjineka je dobil pri večerji. „Sem zvedel, da si mojemu psu primešal med jedilo nekakšen priboljšek.“

Tevžu je obstala žlica v skledi. Prebledel je in nekaj godrnjal in jecljal.

Marko se je premagoval in mirno nadaljeval: „Veš, tretjinek, moj pes je že dovolj rejen. Vaše tele bi bilo pa tudi bolj zastavno videti, če bi imelo nekaj funtov več mesa pod kožo. Zato nesem nocojšnjo Volkunovo večerjo s tvojim priboljškom vred vašemu tetetu. Saj menda ne boš hud?“

Marko se je zaokrenil, kakor bi hotel prav naglo oditi v Rotijfn tamar.

Tevž je poskočil za njim iz kočice: „Ne smeš! Prepovem ti! Seveda, da bi tele crknilo!“

Marko je tako pogledal Tevža, da mu je zastala sapa. „A tako? Beštija, si se izdal! Zastrupiti si mi hotel psa! Pa reci, če ni res! Beštija!“

Tretjinek ni odgovoril. Z naglim sunkom je izbil Marku korito iz rok, da so se z mlekom zaliti žganci in kaša raztresli na razhojeno zemljo in živinske odpadke.

Še urneje pa je Marko pripeljal Tevžu tako klofuto, da se je tretjinek kar opotekel. „Beštija, ti!“

Tevž je zarjovel strašno kletev in se pognal v Marka.

Izpred koč so gledali ljudje, le Podlipnikova je bila zaprta.

Togotno, kakor se bodeta vola za prvenstvo v tropu, da pokajo in se lomijo rogovi, sta se perivala tretjinek Tevž in ovčar Marko. Sredi razvnetega boja je Marko za toliko odrinil Tevža, da je utegnil stopiti iz cokel. Nato se je zaletel v nasprotnika, ga podrl na tla, mu obrnil obraz k zemlji in blatu in raztreseni pasji hrani, mu tiščal usta vanjo in sikal: „Na! Žri sam mišjico in pogini! Manj te je škoda kot psa in teleta.“

Nekdo je zakričal, Marko ni razločil kdo, ali Jok ali Lukež ali Joža: „Marko, preveč ga nikar!“

„Če ga na pol ubijem, bo še vedno premalo.“ Znova je zapela pest.

Zaškripala so vrata Podlipnikove kočice, zarenčal in zalajal je Volkun in tekel v mogočnih skokih naravnost, ne čez brv, pomagat gospodarju.

„Marko, spusti ga, če ne ga bo pes do kosti obgrizel!“

Marko je prepoznal Jokov glas, ki je bil ukazujoč.

„Stecj v kočico! Jaz te ne bom

brnil. Drugega pes ne bo poslušal.“

Kakor bi ga s fračo vrgel, je planil tretjinek v kočico. Še cokel, ki jih je bil izgubil med ruvanjem, ni utegnil vzeti s sabo. Volkun, ki ni mogel skozi zaprte duri do Tevža, je hotel vsaj cokle raztrgati, pa mu jih Marko ni pustil.

Marko je pobral korito, obul cokle in odšel domov. Nj se hotel z nikomer zaplesti v pogovor, čeprav so vsi dali prav njemu in nihče Tevžu.

„Sedaj bo menda dal tretjinek mir.“

„Če je pameten, ga bo dal.“

„Škoda, da je tak, ko je dober pastir!“

„Mater ima zanič.“

Pred Podlipnikovo kočico je vsa bleda sprejela brata Manica, ki je bila spustila Volkuna, da bi pomagal Marku.

Ko je Mežkov Joža povedal Marku, da mu je volk odnesel psico, je šel Marko z Volkunom nadenj. Našel je volkuljo in tri mladiče. Volkun je volkuljo in enega mladiča raztrgal, ostala dva je Marko prinesel h kočici.

Med pastirje in planšarice je prišel Podlipnik na poti iz Koroške. Marku je naročil, naj čredo pelje za šest tednov za Šijo, če si seveda upa. Potem je odšel vesel proti domu, vendar „če bi vedel tudi novico, da je Ančka, njegova edinka, Podlipnikova Ančka, dala besedo ovčarju, Primoževem Marku, in je ona njegovo dekle in on njen fant, bi zamisljeno sklonil glavo in šel proti domu tako počasi kakor meglja brez vetra“.

Drugo jutro so odgnali krave in prašiče na Zelenico, Marko pa svoj trop za Šijo. Na Jezercih so ostali samc pastirji s svojimi čredami.

Deveto poglavje

MURKE GORE

„Krrrii-viki!“

Marko je pasel svoj trop na Zeleni planji za Vrtačo. Bil je vaje preletavanja gorskih kavk in se v jutranjem soncu ni menil za njih krivike, bo še

predragi bralci!

Naj Vas v ta božični čas pozdravimo s svetonočnim pozdravom: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“

Slava Bogu na višavah!

Človek daje Bogu slavo s tem, da ga priznava kot svojega Gospoda in da ga časti. Pa s tem, da vse svoje bivanje in početje usmerja po božjih zapovedih. Kristusov svet je tako čudovit! Svet resnice, iskrenosti, pristnosti, pravice, poguma, pa ponižnosti, služenja, samopodarjanja in dobrote, nerazkazujoče se ljubezni, skritega pomaganja. Pa še svet božje luči in božje moči, božjih obzorij in Boga kot cilja in namena vsega človekovega pehanja.

Mir ljudem na zemlji!

Kdo bi ne želel sebi in drugim miru? In kako bi kristjan ne delal za ta mir, ko pravi naš Gospod: „Blagor miroljubnim“? Ja, mir! Vendar ne mir za vsako ceno! Ne miru nagobčnikov, ječ in pokopališč! Pač pa mir, zgrajen na resnici, pravici, svobodi, spoštovanju človeka in njegovih neodtujljivih pravic.

Naj nas Bog napolni za ta božič z voljo do naporov v obe smeri, v navpično in v vodoravno, do Boga in do ljudi! Naj Vam in nam daje še naprej neustrašene ljubezni do resnice in pravice in tihega poguma, da bomo s pisanjem, branjem in širjenjem NAŠE LUCI delali za tisti mir na zemlji, ki je po božji volji!

Prav lepo Vas z najlepšimi željami pozdravljamo!

Uredniki

slovinci po evropi

anglija

Letos poleti je v Oulton-u pri Leeds-u praznovala g. Amalija Vučina svoj sedemdeseti *rojstni dan*. G. Amaliji pristrčno čestitamo ter njej in možu Francu želimo še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

V Bedfordu sta se v oktobru poročila Giovanni in Erika Cor. V cerkvi na Midland Rd je bilo pri poročni maši lepo število naših rojakov. Slavje se je seveda nadaljevalo v dvorani v Kempstonu. Novoporočencema in njunim dragim domačim ponovno pristrčno čestitamo in želimo na njuni življenjski poti polnost božje ljubezni. Zahvalimo se dragim staršem, da je ta poroka bila nekako naš skupni družinski praznik.

Na misijonsko soboto se je zbrala v cerkvi na Goldington Rd spet skoraj vsa slovenska družina iz Bedforda. Pomnožili so jo še naši

Poglejte, koliko se nas je povešilo v Vučinovem domu v Oulton ob 70-letnici ge. Amalije!

zvesti rojaki iz Coventry-ja. Po maši so naš Miha in njegovi pripravili misijonsko tombolo in srečolov. Naše mame so nam seveda spet postregle, da ni bil nihče lačen ne žejen. Hvala Bogu za to zvesto zavzetost in pripravljenost! O tem našem misijonskem delu bomo še poročali.

V Rochdale smo v drugi polovici oktobra pri naši maši *krstili* malo Natašo Freedman, vnukinjo našega vrlega organista g. Iliča. Dragim domačim ponovno pristrčno čestitamo in se veselimo z vami. Mali Nataši pa želimo na pot vse božje varstvo!

Naj se tokrat še na tem mestu pristrčno zahvalimo g. Iliču za dolgoletno požrtvovalno pevsko delo! Ob tem pa še zahvala vsem pridnim pevcem, ki redno prihajajo na pevske vaje; nekateri prav od daleč. Boglonaj tudi našim gospodinjam, ki so nas po maši pogostile v bližnji dvorani! Navsezadnje nam ne preostane drugega, kot — se zahvaljevati. Tako je tudi prav. Bogu bodi hvala za vse!

Razpored adventnega in božičnega bogoslužja bomo še posebej vsakemu poslali.

Naj še tukaj voščimo vsem dra-

gim rojakom po otoku in po svetu res vesele božične praznike in blagoslovljeno, miru polno novo leto 1980!

belgija

LIMBURG-LIEGE

„Slovenski dan“: V soboto, 13. oktobra, je bil v Eisdeniu 19. „Slovenski dan“. Lepo je uspel. Veliko dvorano so napolnili rojaki iz Francije, Nemčije in Holandije ter iz vseh krajev Belgije, posebno iz Limburga in Charleroi. Hvaležni smo jim za njihovo solidarnost.

Slovesnost smo začeli s službo božjo, pri kateri sta sodelovala tudi g. Stanko Kavalac iz Francije in g. Kazimir Gaberc iz Charleroi. — Naši najmlajši so nastopili z zborni deklamacijo „Veseli ringaraja“, ki jo je za „Leto otroka“ spesnila Ljubka Šorli. — Ples najmlajših je naučila medicinka gđc. Carine Ackovič, „Veselo mladino“ pa je ga. Anica Varzsak pripravila za nastop. — G. Vili Rogelj je nastopil z mešanim in moškim zborom „Slomšek“. Veselimo se, da naša zbora pojeta vedno bolj doživeto, polagata važnost na „piano“. Drugi bas je silen. Zbora

„Slovensko cvetje“ pred Westminsterko katedralo v Londonu.

imata lepe možnosti. A bo treba še veliko dela, ki ga bo zmožna obvladati samo globoka ljubezen do petja in slovenske besede. Drage pevke in pevci, hvala vam in pogumno naprej!

„Vesela mladina“ nastopa veselo in precej uglajeno. Ima lepo pot za seboj. Na razne strani jo vabijo. Veseli smo teh veselih mladenk in mladeničev. Toda vsiljuje se vprašanje: Ali jim nudimo dovolj? Ali jih oblikujemo za življenje? Samo ples je premalo! Morda le premalo mislimo na to. Organizirana skupnost in družina sta tu SOODGOVORNI. A brez dobrega zgleda staršev, brez njihovega zvestega sodelovanja more skupnost storiti zelo malo. Tega ne smemo pozabljati.

Med programom je predsednik g. Bernard Žabot v imenu društva „Slomšek“ bivšemu dolgoletnemu predsedniku g. Stanku Revinšku v znak priznanja in hvaležnosti za njegovo zvesto delo izročil serijo zlatnikov, ki so jih ob 60. obletnici osvoboditve Slovencev 1918—1978 slovenski izseljenci v Kanadi poklonili naši domovini. Enako serijo zlatnikov je slovenski izseljenski duhovnik v imenu Slov. katoliške misije izročil pevovodji g. Viliju Roglju v priznanje za njegovo zvestobo našemu pevskeму zboru in slovenski pesmi. S tem smo hoteli pokazati, da so za naš pevski zbor SOODGOVORNI vsi slovenski kristjani na tem področju in ne samo društvo „Slomšek“.

Premalo se zavedamo, da ima ta zbor za seboj že več kot 50-letno dejavnost. Če že ni imenske identitete v zgodovini našega pevskega zbora, pa je stvarna kontinuiteta, kar je še bolj važno. Pred dobri 50 leti je Lojze Hribar v rudniku slišal prepevati Štefana Roglja. To mu je dalo pobudo, da je šel na delo za pevski zbor. G. Štefan se mu je pridružil prvi in pozneje je postal njegov naslednik kot pevovodja. Program sta prijetno obogatila še „Kuma Akha“, flamska plesna skupina iz Maasmechelen in „Museltina“, godbe-

niki iz Dilsena, ki jih vodi poznani Pierre Davids-Bogovič.

Za prosto zabavo je skrbel Lesjakov ansambel. Bil je odličen, a zdi se, da bi godba morala biti manj hrupna. Mnogi znanci namreč pridejo iz različnih krajev in jim moramo dati priložnost za prijateljski razgovor.

Prav bo, če posebno omenimo dva častna gosta, ki sta prišla od daleč. To sta g. dr. Zorko Harej iz Trsta, ki je zastopal Slovensko skupnost v Italiji, in g. Viktor Prašnik iz Gorice, ki je zastopal Slovensko kat. prosvetno zvezo. Iskreno se obema zahvaljujemo za pozornost in simpatije. Upamo, da bomo v prihodnje še poglobili medsebojne vezi in prijateljstvo.

To je v nekaj besedah bil 19. „Slovenski dan“ v Belgiji. Hvala vsem za naklonjenost in sodelovanje. Že sedaj se priporočamo za 20. „Slovenski dan“, ki mora biti nekaj posebnega. Upamo, da se nam bodo v prihodnje pridružili tudi tisti, ki jih doslej še nismo uspeli privabiti. „Slovenski dan“ je naša skupna zadeva, praznik nas vseh, ki ljubimo slovensko stvar. Ko bratje in sestre pridejo skupaj, naj bodo veseli, naj zaplešejo in zapojejo. To je družabni del našega praznika.

Toda ne sme ostati samo pri družabnosti. Nekaj časa posvetimo kulturi! Pa tudi to še ni dovolj. „Slovenski dan“ bi moral služiti tudi OSVEŠČENJU. Osvestiti se moramo kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani. Privzgojiti si moramo oster čut za resnico, pravico in svobodo, smisel za sodelovanje, soodgovornost in solidarnost. Razumeti moramo svoj čas in razmere, v katerih živimo mi in naši bratje. Le tako bomo mogli v naši družbi vršiti svoje poslanstvo kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani.

Zakaj te misli neprestano ponavljamo? Ker jih smatramo za osnovne. Naglašati jih moramo, dokler nam ne bodo prešle v srce in dušo. Brez tega smo duhovni proletarci, ki iščejo samo kruha in zabave. Naš čas in naš narod pa potrebujeta zrelih OSEBNOSTI,

ki vedó, kaj so, ki razumejo, za kaj gre, in imajo jasen cilj pred seboj. „Slovenski dan“ naj budi take osebnosti, pionirje, sooblikovalce prihodnosti, tudi slovenske prihodnosti.

Novi grobovi: Nismo še poročali o smrti g. Julija Alifa iz Eisdena. Bil je upokojen rudar, po srcu dobričina. Njegova življenjska sreča je bila kratka. Prezgodaj je občutil bridkost osamljenosti. Več let je preživel v zdravilišču v Lanakenu. Hvala vsem, ki so v njegovih stiski mislili nanj. Opravili so res evangeljsko delo. Naj Gospod uteši njegovo hrepenenje po sreči!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo in praznik *ob petih popoldne* v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v CHATILLON, poleg Slovenskega doma, Impasse Hoche.

Polnočnica bo istotam na sveti večer, 24. 12., *ob desetih zvečer* (spovedovanje od devetih naprej v cerkvi in v domu).

Na *Božič* in *Novo leto* bo maša ob petih popoldne.

Miklavževanje bomo imeli v nedeljo, 9. dec., takoj po maši.

Helenca Lindič sporoča, da je bila njena sestra Patricija, ki je prinesla novo veselje njej in očetu Matiji ter materi Aniti, *krščena* konec avgusta. Z njo in s starši se veselimo tudi mi vsi.

Francoski škof med nami: V nedeljo, 11. nov., smo Slovenci iz Pariza in bližnje ter daljne okolice napolnili cerkev ob Slovenskem domu v Chatillonu. Med nas je prišel Monseigneur Delarue, škof iz Nanterre, na čigar področju leži Slovenski dom, z namenom, da obišče našo slovensko župnijo in novi Slovenski dom.

Škofa, ki je pred začetkom slovesnosti imel nekoliko veronauka in petja za naše otroke, so sprejele narodne noše z zastavo Dru-

štva Slovencev, S škofom je so-
maševalo 6 slovenskih duhovnikov:
naša dva stalna dušna pastirja in
naši duhovniki, ki eni študirajo v
Parizu, drugi pa se pripravljajo na
odhod v misijone. Tudi g. Kavalarij
iz severne Francije je bil z nami.

Francoski župnijski list je bil to-
krat skoro v celoti posvečen Slo-
vencem in naši Misiji.

G. Čretnik je v pozdravnih be-
sedah izrazil naše veselje, da im-
mo v svoji sredi domačega krajev-
nega škofa, saj smo polnopravni
člani tudi Cerkve na Francoskem,
čeprav smo tesno povezani s Cer-
kvijo na Slovenskem in čeprav
gojimo tudi v Franciji slovenske
narodne vrednote.

Škof Delarue pa je v svoji pri-
digi poudaril še večje veselje fran-
coske Cerkve, da ima v svoji sredi
slovenske vernike, saj v Cerkvi ni
tujcev, vsi smo otroci istega Očeta,
ki nas vse enako ljubi in ki nas
vse enako pošilja, da poneseemo v
življenje blagovest o božji ljubezni.
Škof je povedal svoje občudovanje
nad lepoto slovenske pesmi in nad
našimi narodnimi nošami ter nas
vzpodbujal, da tudi v svetu ohrani-
mo svoje narodno kulturno bo-
gastvo, ki nam je upravičeno lahko
v ponos.

Končno je škof z besedami pa-
peža Janeza Pavla II. ob sloven-
skem romanju v Rimu poudaril,
kako je slovenski narod vkljub hudim
težavam skozi stoletja ohranil
zvestobo do Cerkve, in nam s top-
limi besedami položil na srce, naj
to zvestobo Cerkvi in narodu tudi
vnaprej skrbno hranimo, saj pri-
našamo novo kri in novo upanje v
njegovo škofijo.

Po maši, ki je bila tako po šte-
vilu prisotnih kot po sodelovanju
res lepa, so bili vsi, Francozi in
Slovenci, povabljeni v Slovenski
dom, kjer smo ob dobri kapljici in
domačih poticah, za katere se mo-
ramo iskreno zahvaliti našim ve-
dno požrtvovalnim gospem, preži-
veli nekaj prijetnih trenutkov.

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v
nedeljo, 9. 12., ob devetih zjutraj v
poljski cerkvi v Dammarie.

Jožetu Trohi in Milenci Krulič,
ki sta se poleti *poročila* doma,
iskreno čestitamo — malo pozno,
pa zato tembolj toplotno!

Celovške Mohorjeve knjige za
leto 1980: Koledar, večernice „Zad-
nji vitez pl. Heldenstamm“ (2. del),
Mauser: „Sin mrtvega“ in „Nova
družinska pratika 1980“. Kdor jih
želi, naj sporoči g. Čretniku.

Tej številki so priložene *polož-
nice za naročnino* „Naše luči“.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Ob praznikih je za vsakega pri-
merna priložnost, da se spomni
tudi našega doma in stroškov, ki
jih imamo z deli in z opremo, kar
bomo zmogli samo, če bomo vsi
pomagali. Darove pošiljajte na
poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
3, Impasse Hoche
92320 CHATILLON

PAS-DE-CALAIS in NORD

December bo s svojimi prazniki
zopet povezal naše družine in utr-
dil prijateljske vezi med nami. Za
sveto Barbaro se bomo zbrali k
zahvalni službi božji in po njej k
prijateljski mizi.

Miklavževanje bo v nedeljo, 16.
decembra, ob 16. uri in naši cer-
kveni dvorani „Matere izseljen-
cev“. Sodeloval bo otroški in cer-
kveni zbor. Ogledali si bomo film
naše zadnje birne. Po Miklavže-
vem obdarovanju bo srečolov z
obilnimi dobitki. Vsi prijatelji mla-
dine prisrčno vabljeni!

Za božič bo služba božja po ne-
deljskem redu.

Polnočnice bodo kot vsako leto:
Bruay ob 19. uri; Liévin ob 22.
uri; Mericourt ob 24. uri. — K za-
kramentom vsi lepo vabljeni!

Prilika za spoved vedno pred
mašami.

Duhovne obnove s priliko za
spoved bodo po sledečem redu:

Tourcoing v kapeli pomočnic
duš v vicah (Rue d'Austerlitz) v ne-
deljo, 2. dec., ob 16.30; Armetierres
v cerkvi N. D. de Lourdes 9. de-

cembra ob 16. uri; Vendin-le-Vieil,
Fosse VIII, v soboto, 15. dec., ob
17. uri; Wingles v petek, 21. dec.,
ob 16. uri; Cambrai v soboto, 22.
dec., ob 20. uri; Coisilles v nede-
ljo, 22. dec., ob 17. uri.

Zaradi romanja v Sveto deželo
odpade slovenska služba božja v
nedeljo, 30. decembra in na Novo
leto 1. januarja 1980.

Krščeni so bili: v Bruay-en-Artois
Matilda Pawlaczyk; v Méricourt
Renaud Stanis Vilcot in Je-
remija Filip Vilcot. Srečnim star-
šem naše čestitke!

3. novembra sta si dala *zakra-
ment sv. zakona* v kapeli „Matere
izseljencev“ v Méricourt Erik Bru-
no Andrej Lesny in Kristina Raz-
ložnik. Veliko blagoslova in sre-
če!

V *boljšo domovino* je nenadoma
odšel v Bruay-en-Artois Franc Go-
milar 24. oktobra v svojem 85.
letu starosti. Dolga leta je bil bla-
gajnik Društva sv. Barbare. Lepo
je vzgojil svojo številno družino in
ji je bil vedno skrben oče. Poko-
pan je bil v Bruay-en-Artois 27.
oktobra. Vsem žalujočim naše is-
kreno sožalje.

Vsem rojakom milosti poln Bo-
žič in novo leto 1980!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Pravijo, da starost dočakati ni
nobena umetnost, pač pa je umet-
nost potrpežljivo jo prenašati. Mar-
sikatera tukajšnjih Slovenk se že
bavi s to „umetnostjo“. Med naj-
starejšimi je zdaj *gospa Zorko*, ne
le izmed Slovenk, ampak najsta-
rejša oseba v Tucquegnieux sploh.

Ko je župan letos gostil nad 65
let stare, je ob tej priliki izročil
omenjeni ženi lep velik šop rož,
v imenu slovenske tukajšnje na-
selbine ji je pa čestital Jankovič.
Tudi na tem mestu ji kličemo:
„Bog Vas živi še mnogo let, dobra
slovenska mama!“

Praznik Vseh svetih je letos s
svojim lepim vremenom privabil
dosti ljudi na pokopališče. Pri-
sluhnilo smo dragim umrlim ma-
teram, očetom, sestram, bratom,
pa tudi prav mladim, ki nam vsa-

ko leto kličejo tiho iz grobov: „Tudi ti prideš na vrsto, tudi zate je tukaj prostor.“

Da, na ta praznik se marsikdo resno vpraša: Čemu sem se preveč mučil in garal, ko je vendar življenje tako kratko? Kakor veter odnaša z dreves suhe liste, tako odnaša čas naša leta. Drevo bo spomladi zopet ozelenelo. In mi? Nekdo, ki ni bil navaden človek, je rekel, da nas bo zopet obudil. Ali naj mislimo, da nas je varal, da je lagal? Ne, prav gotovo ne!

Želimo vsem vesele božične praznike. Tudi v letu 1980 bo slovenska maša na Marini vsako drugo nedeljo v mesecu.

NICA

Na Vse svete smo se kot prejšnja leta zbrali v župnijski cerkvi na Ariane, kjer smo se pri slovenski maši spomnili naših pokojnih rojakov, ki čakajo večnega vstajenja, pokopani tukaj v Nici ali drugod po Franciji. Naj njim in vsem našim pokojnim Gospod podeli večni pokoj!

Dolgo nam bo ostala nepozabno v spominu prva nedelja v novembru, ko je našo majhno slovensko skupnost na Azurni obali obiskal škof dr. Stanislav Lenič, da podeli *zakrament birm*e našim otrokom. Po njegovih rokah so prejeli birmo: Ivančič Florina-Marija, Jurdana Jean-Pierre, Skutnik Damijana in Skutnik Bernarda.

Prisrčno in v lepi slovenščini sta pred cerkvijo pozdravili škofa sestri birmanki Damijana in Bernarda. Škof ju je pohvalil, da tako lepo govorita slovensko, in je pozneje tudi pred drugimi dejal, da ga *še nikjer* po svetu otroci *niso pozdravili v tako lepi slovenščini*. Bil je tudi zelo zadovoljen z udeležbo pri maši; pohvalil je sodelovanje z molitvijo in petjem, ki ga je kot vsako nedeljo tudi tokrat spremljal na harmoniju naš rojak g. Tone.

Po končani cerkveni slovesnosti smo šli v veliko semenišče, kjer so nam pripravili *skupno kosilo*. Ni bilo mogoče, da bi ga pripravile naše dobre gospe, kot je to bi-

lo mišljeno. Naj oprostijo tisti, ki se kosila niso mogli udeležiti, pa bi se ga morda radi, ker je program bil spremenjen zadnji moment in ni bilo mogoče vse obvestiti.

Pri skupnem kosilu pa se je razvilo tako veselo razpoloženje, kot ga še nikoli nismo doživeli na naših srečanjih. G. škof nas je vse pri mizi na mah osvojil s svojo dovtipno besedo. Hitro so se naši ljudje odločili, da to veselo razpoloženje nadaljujemo po kosilu pri Škrlevih. Nerazumljivo je, kje so zmogli naši ljudje toliko dobrot in tako lepo vse postregli z večerjo, ko vendar nihče ni bil prej pripravljen na kaj takega. G. škof se je samo čudil, kaj zmora dobrega volja in veselo razpoloženje. Pozno zvečer smo se razšli, polni nepozabnih vtisov na dan, ki smo ga preživeli s svojim škofom.

Sedaj pa še resno misel za prihodnost. S tem mesecem namreč začinjamo novo cerkveno leto — advent. *Adventni čas* nas vabi, da se čimbolj približamo Bogu. Vzemimo si vsi v adventu malo več časa zase, da se bolj spoznamo ter premerimo svoje hrepenenje in prizadevanje, njuno smiselnost ali jalovost! Nikar ne živimo, kakor da nismo odrešeni in kakor da ni poti v svobodo božjih otrok, k Bogu! Nikar ne tekmuje v tistem neplodnem in pošastnem prizadevanju: čim več imeti, čim več užiti ali čim več biti! Na praznik Jezusovega rojstva se pripravljamo s spokornostjo, molitvijo, dobrimi deli in zatajevanjem samega sebe, svojih čutov in grešnih nagnjenj! Moramo vedeti, da v duhovnem življenju veljajo isti zakoni kakor v posvetnem: treba je delati, gospodariti, pridobivati. Duhovno leni in brezbrizni propade kakor slab gospodar v evangeliju. To je nauk cerkvenega leta.

Na Božič je v naši kapeli točno opolnoči slovenska sv. maša — polnočka. Druga sv. maša je zjutraj ob 10. uri kot običajno. Popoldan ob 4. uri pa je v *Cannes-u* v kapeli sester, rue Nicolas.

Vsem rojakom naj bi bil Božič

in Novo leto srečno in blagoslovljeno!

MARSEILLE

Na nedeljo pred Božičem, 23. dec., se spet dobimo v Eoures-u pri slovenski maši popoldan ob 5. uri. Pred mašo bo priložnost za božično spoved.

nemčija

OBERHAUSEN

Naj vam napišemo nekaj podatkov iz naše kronike zadnjih mesecev!

Že koj prve tedne po velikih počitnicah v *mesecu avgustu* je pri slovenskih mašah stekel tisti red, ki prinaša ljubemu Bogu veliko časti, nam pa lepega veselja. Na prvem mestu moramo pohvaliti najbolj zveste, tiste, ki tako radi prihajajo nedeljo za nedeljo v kapelo St. Josef-Hospitala v *Oberhausen-Sterkrade*. Četrť ure pred mašo malo pokramljaš z znanci, potem za tri četrt ure čast Bogu pri maši, po njej pa do 12. ure še kak pomenek in k južini (če jo imaš)! Res nas je vedno manj, pa smo tisti boljši! Dragi rojaki s področja Oberhausna in okolice, pridite še ostali k našim lepim nedeljskim mašam!

V zakristiji nam streže 100 %-ni invalid — prijazna Ruth, za harmonijem nam igra kakor najbolj navdušeni slovenski organist nemški študent Peter. Veliko zamudite, če ne pridete k nam. Naše maše so res prijetne.

Podobno vneti so naši rojaki pri mesečnih mašah v *Moersu*, kjer se vedno bolj razvija versko-družabno življenje — da ne govorimo o nadvse simpatični skupini v *Castrop-Rauxelu*, kamor še iz Dortmundu radi prihajajo.

Vsaka čast tudi odličnim družinam v *Güterslohu*, kjer se na zadnjo nedeljo v mesecu zberemo v Liebfrauenkirche in v cerkveni dvorani. Verjemimo vsi, ki tako zvesto vztrajamo: Bog se ne dá nad-

kriliti v svoji dobroti, ko vidi našo plemenitost. Ob uri, ko boste najmanj pričakovali, vam bo Bog stal zvesto ob strani.

Letos smo že v septembru imeli našo jesensko *vinsko veselico*. Ker smo imeli prvič v Evangelische Christus-Kirchengemeinde poleg Stadthalle v središču Oberhausna, smo se malo bali, da bo slabši obisk na novem kraju. A tudi to pot nas naši rojaki niso razočarali.

Ob 17. uri smo v slovesnem špallirju „sposojenih“ narodnih noš sprejeli škofa Juliusa Angerhausna iz Essna. Kar med omizji v dvorani je maševal po slovensko, pil in jedel po slovensko in na koncu za lon od nas dobil še slovenskega petelina, keramiko iz Št. Jerneja, s pripombo: „Čujte nad nami — Vigilate!“

Pohvaliti moramo tudi zakonca Jožico in Heinza Sieger, ki sta vodila zelo kvaliteten ples otrok in odraslih v narodnih nošah. Pohvalo zasluži tudi pevski zbor „Slovenski cvet“ iz Moersa, ki nam je prepeval pred, med in po maši. Sama pesem jih je, teh plemenitih slovenskih duš.

Zahvaliti se moramo tudi vsem organizatorjem, posebej dobrim kuharicam za segedin, klobase in potico. Najboljše priznanje so dali gostje, ki so vse hitro „pospravili pod streho“. Mnogi smo bili ponosni, da nam za to veliko slovesnost ni bilo treba najeti dragega tujega plesnega ansambla,

Simon Kresnik, po rodu iz Slovenske Bistrice, vas na dan svojega krsta v Castrop-Rauxelu prav lepo pozdravlja.

ampak so težo zabavnega programa nosili naši „Vasovalci“. Zelo dobro so se postavili pred javnostjo.

V mesecu septembru pa nismo samo plesali in noreli. Šli smo tudi na *božjo pot v Kevelaer*. Na četrto nedeljo nas je kar zadovoljivo število zasedlo prostore „kapele sveč“ Glavni mašnik je bil zopet dr. Štefan Šteiner iz Ljubljane. Po maši je bil zopet „obvezen“ krog na Glavnem trgu, kjer je zaorila slovenska pesem, da se je tujec čudil, od kod nam tako bogastvo srca.

Malo so nas razočarali rojaki iz Belgije, ki so se letos „ponujali“ na romanje, pa so se ustrašili dolge poti. Za drugo leto, ko pride med nas škof dr. Lenič, jih lepo povabimo!

V mesecu oktobru smo imeli kot ponovitev malo *vinsko trgateg* v Moersu po maši. Igral nam je slovenski „Show-Quintett Bergenecho“ iz Homberga pod vodstvom Boža Majerja. Posebej sta nas navdušili solistki gospe Danica in Nada, ki sta ta dan z njimi prvič nastopili. Najbolj pa nas je navdušil vodja ansambla, ko je dejal: „Vam vsem prav radi igramo za božji lon!“ Takihle besed dandanes ne slišimo mnogokrat!

Zadnje poglavje spada že v *mesec november* in nam poroča o bogatem obisku bogoslužja in pokopališč za Vse svete popoldne. Na Nord-Friedhofu v Altenessnu je veliki skupini spregovoril božjo besedo naš novi diakon g. Stanko Čepлак. V Oberhausnu-Königshardt pri Sv. Barbari smo popoldne imeli mašo in sprevid na pokopališče. — Pogum živim, pokoj mrtvim!

Naš krst: V nedeljo, 16. 9., smo imeli v kapeli St. Rochus-Hospitala v Castrop-Rauxelu zelo slovesen krst med mašo. Krščen je bil prvorojenec zakoncev Viktorja in Zdenke Kresnik — mali Simon. Zibelka mu teče v kraju Werdohl v Sauerlandu, po rodu pa je iz Slovenske Bistrice. Za botra sta bila zakonca Roman in Martina Vidmar

Krst Konstantina Lipiča v Frankfurtu.

iz Altene. Vsi se veselimo njihove sreče ter jim iskreno čestitamo!

FRANKFURT

Spet smo se veselo zavrteli in poveselili. V soboto, 3. 11., smo imeli *martinovanje*, ker je za Martinovo nedeljo zaradi volitev farnih svetov dvorana bila oddana. Rajši bi imeli to prireditev res na Martinovo nedeljo, ker je mnogo rojakov bilo doma. Kljub temu smo spet pokazali, da se radi zberemo na naših prireditvah.

Veseli Pomurci so poskrbeli, da so se vsi lahko ogreli in naplesali, pridni pomočniki pa so poskrbeli, da nihče ni trpel lakote in žeje. Nekdo je ob odhodu hudomušno pripomnil: „Najprej nas vabite, potem pa nas naženete!“ Dokaz, da je res bilo lepo!

Otroci pri verouku lepo napredujejo. *Ministrantje* pa si složno delijo glavno vlogo ministranta, enkrat dečki, drugič deklice.

Naša farna družina se je povečala za enega člana: 7. oktobra smo *krstili* Konstantina Lipiča. Srečni, a težko preizkušeni materi — dva dni pred porodom se je otrokov oče smrtno ponesrečil — želimo pri vzgoji sinčka božjega varstva in blagoslova.

SEVERNA BAVARSKA

Bilo bi škoda, če bi naši rojaki po Nemčiji kot tudi po ostali Evropi pozabili, da v zdovski zemljevid Zahodne Nemčije spada tudi severna Bavarska, kjer po številnih krajih živijo in delajo naši rojaki in se tudi redno zbirajo k slovenskim mašam in družabnim prireditvam. Kar obsežno je področje Slovenskega katoliškega misijona ob Donavi in severno od nje, saj se tu Slovenci kar v sedmih krajih zbiramo k slovenskim mašam.

Najprej gre omeniti Ingolstadt ob Donavi in tik ob avtocesti München-Nürnberg, ki s svojo tovarno avtomobilov AUDI-NSU še vedno zaposluje veliko število Slovencev — še vedno nas je v tem malem mestu okrog tisoč.

Že od začetka množičnega zdomstva — to je približno deset let sem — je bil Ingolstadt vodilno mesto slovenskega zdomstva v severni Bavarski. In vendar je bilo na teh straneh „Naše luči“, ki so namenjene Slovincem po Evropi, ves ta čas bolj malo čutiti utrip te slovenske, po večini prekmurske postojanke.

Morda se nam ni zdelo posebne omembe vredno naše skupno delo in prizadevanje za versko in družabno življenje naših rojakov. Saj je bilo to prizadevanje — in še vedno ostaja — razpeto med premajhno odzivnostjo rojakov in med stalnim odhajanjem v bližnjo Slovenijo ob koncu tedna.

Verjetno si je težko predstavljati bolj „slovenski“ del mesta, kot je to severni del Ingolstadta v bližini AUDI-tovarne. Tu v marsikateri ulici stanujejo pretežno tujci in med njimi veliko slovenskih družin; v samskih blokih tovarne AUDI-NSU pa še vedno stanuje nekaj sto samskih mladih ljudi, med njimi veliko družinskih očetov, ki imajo družine v Sloveniji. Nobena skrivnost ni, da se življenje teh prebivalcev samskih blokov odvija v glavnem med tovarno, kantino in petkovim odhajanjem domov.

Prav tako ni nobena skrivnost, da je gosta naseljenost naših lju-

di v tem delu mesta prej ovira kot vzpodbuda večji medsebojni povezanosti. Kjer neprestano zadevaš ob svojega soseda, tako v tovarni pri delu kot v svoji ulici in ga povrhu poznaš še od doma, ker sta tako rekoč skupaj odraščala, res nimaš posebne želje družiti se z njim še na prireditvah. „Preveč“ se med seboj poznamo, da bi se mogli vzdržati „obiranja“ in opravljanja — malenkosti sicer, a resna ovira družabnemu življenju, tako vsaj zgloda. Sicer pa je tudi „obiranje“ oblika odnosa do sočloveka; najhuje je, če živiš zraven njega, kot bi ga sploh ne bilo.

Mar ni nekoliko predrzno tudi to „obiranje“? Kaj neki na to porečejo rojaki drugih mest? Mar ne bi zvenelo lepše in vzpodbudneje, če bi uporabili par obrabljanih besed o „složnem in družabnem zdomskem življenju“, kjer se vedno znova razodeva „idilično blaga slovenska duša“?...

Morda bi to komu bilo všeč, večina pa bi tak poskus sprejela z nelagodnim občutkom, ali bi se ji celó upiralo, saj končno dobro vemo, kako je v resnici in kako je naš zdovski petek in svetek stkan tudi iz takšnih manj lepih in senčnih niti medsebojnih odnosov. In kot da bi takih slovenskih „Ingolstadtov“ drugod ne bilo! Sicer pa, zakaj bi ne bila takšna samokritika ena izmed vzpodbud k resnemu premisleku, kaj bi se dalo spremeniti in s čim bi vsak izmed nas mogel pomagati k čimbolj dobrohotnemu in odprtemu ozračju, v katerem bi se vsi skupaj bolje počutili!

Ob tej več ali manj upravičeni in upam dobrohotni kritiki pa ne gre prezreti mnogih rojakov, ki so vsa ta leta vlagali veliko osebnih prizadevanj in naporov za čimbolj živahno *družabno življenje*. Prav tako je pravično in pošteno posebej omeniti rojake, ki vsa ta leta več ali manj redno prihajajo k *slovenski maši*; le-ta je v Ingolstadtu vsako nedeljo. Ob tem pa človek spet z grenkobo pomisli, koliko rojakov je ta leta že pozabilo, da imajo med seboj *domačega du-*

hovnika, ki je tu prav zaradi njih, in da je v njihovem mestu redna slovenska nedeljska maša, kar bi si rojaki v drugih krajih zelo želeli in verjetno bolj zaslužili.

Težko bi verjel pogostim zagotavljanjem, da so Prekmurci kot tudi Štajerci v večini „goreči“ verniki — vsaj za te v Ingolstadtu bi bila takšna trditev neresnična in skoraj „krivična“. Ob duhovniškem obisku se marsikdo spomni, da že leta nazaj ne prihaja več k slovenski maši, in hitro zatrjuje, da bo skušal to staro koristno navado obnoviti. No, moram reči, da je bilo bolj malo takih, ki so svojo besedo tudi držali. Upam pa, da jih vsaj kdaj pa kdaj glas vesti ne pusti pri miru. Pred kratkim mi je na primer neka gospa po telefonu priznala, da se je kaj lahko odvaditi prihajati k slovenski maši in da je potem treba napeti vse sile, da človek vsaj kdaj pa kdaj pretrga niti te lenobne razvade. Pa recite, da nismo nagnjeni k slabemu ali vsaj k lenobi in zaspani malomarnosti, kar vsekakor ni več nedeljski počitek, marveč prej nedeljska naveličanost!

Kljub mnogim težavam smo leto v maju imeli *prvo sv. obhajilo* petih naših mladih Slovencev v Slovenec: to so bili: Natalija, Renata, Vidica, Robert in Simon. Bil je res prisrčen domač praznik, počutili smo se kot prava pravcata župnija kje doma v Sloveniji...

Upajmo, da se bodo slovenski starši v Ingolstadtu, ki imajo prihodnje leto otroke za prvo sv. obhajilo, prav tako izkazali in poskrbeli, da bo slovenski župnik njihove male pripravil na praznik prvega sv. obhajila v slovenskem jeziku, da bodo mogli ob tako velikem prazniku svojih otrok doživeti spet del domovine in verskega ozračja naših očetov in mater.

Vsa ta leta smo se v Ingolstadtu radi v večjem številu zbirali na tradicionalnih vinskih trgatvah, pustovanjih in piknikih. Otroci, predvsem najmlajši, pa vsako leto z veseljem pričakujejo Miklavža in

Igralska skupina iz Ingolstadta ob priliki uprizoritve Potrčeve igre „Krefli“.

njegove spremljevalce. Ob koncu prejšnjega leta so nekateri pričakali tudi Dedka Mraza, Upajmo, da se ta po toliko letih tradicionalnega miklavževanja ni pojavil kot „konkurencija“!...

Nepozabni bodo ostali tudi večeri, ko je *igralska skupina* iz Ingolstadta pripravljala uprizoritev Meškove drame „Mati“ in Potrčeve drame „Krefli“. Sicer pa organizacijo družabnega življenja v Ingolstadtu že drugo leto vodi slovensko društvo „Lastovka“, ki je nastalo na pobudo socialnega delavca Caritasa, Zvoneta Kokalja; on je doslej tudi predsednik društva.

Ob stari cesti Ingolstadt-Nürnberg leži slikovito mestece Weisenburg, kjer živi in dela sicer manjša skupina Slovencev, a je zato toliko bolj povezana med seboj. Tu res velja pravilo: Vsi za enega, eden za vse.

K *slovenski maši*, ki je vsako drugo soboto v mesecu, *prihajajo redno vsi rojaki*, ki tudi po maši ustvarijo prijetno domače razpoloženje. Ob vinski kapljici se glasovi navadno hitro uglasijo v ubrano slovensko pesem. Tudi dobrodušnih bodic in poštenih dovtipov ne manjka.

Nürnberg, ta krasotica, prestolnica severne Bavarske ail toč-

Prvo sv. obhajilo v Ingolstadtu maja 1979.

neje dežele Franken, vsa izklesana iz kamna in polna arhitektonske harmonije, zbira v svojem okrilju še precejšnje število slovenskih rojakov. Le raztreseni so po obširnem mestu in njegovih predmestjih.

Tu se vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu srečujemo *pri slovenski maši*; pri vselem prepevanju verskih pesmi nas na orgle spremlja mlada Marjeta Zver. — Vinska trgatev, pustovanje in materinski dan pa navadno privabijo tudi iz bližnje in daljne okolice veliko število rojakov, ki se zelo radi poveselejo in zavrtijo ob zvokih domače glasbe. — Tudi *miklavževanje* privabi vsako leto veliko otrok s starši kot tudi ostale rojake. — Zelo priljubljeni so *poletni pikniki*, ki jih znajo rojaki iz Nürnberga izvrstno pripraviti.

Pri vsem tem je nepogrešljiv naš dobro znani ing. Bogdan Doleneč, ki ima razen žepnega računalnika ob prireditvah tudi neverjetno natančen možganski računalnik, s katerim budno beleži vsako malenkost: od datumov prireditev do vabil in nabave vsega potrebnega. Že njegov krepak stisk roke vsakemu gostu, ki pride na prireditev, in njegov sproščeni dobrodušni nasmeh se ti zdita kot stara in žal že skoraj pozabljena slovenska dobrodošlica.

Erlangen je veliko Siemensovo središče blizu Nürnberga. Tu se manjša, a zvesta skupina rojakov se zbira k *slovenski maši* vsako prvo soboto v mesecu. Pri pet-

ju med mašo nas na orgle že dolgo spremlja ga. Merkú. Naš Aldi pa rad poskrbi, da se v župnijski dvorani, ki je opremljena z odličnim stereo-ozvočenjem, vsaj nekajkrat na leto po domače poveselejo.

Neutraubling je v resnici podaljšek slikovitega starodavnega obdonavskega Regensburga. Tu se vsako tretjo soboto v mesecu zberejo k *maši* rojaki iz Neutraublinga in bližnjega Regensburga in okolice.

V Ambergu, ki leži med gozdovi v smeri Nürnberg-Pizen, „bivakira“ le še manjša skupina slovenskih rojakov. Znatno število se jih je zadnja leta vrnilo domov. Tu je redna *slovenska maša* vsako četrto soboto v mesecu. Če pa „mala čreda“ čisto pozabi na četrto soboto, so obiski po domovih nekoliko „mučni“ zaradi opravičevanja.

Vsako četrto soboto v mesecu se že precej pozno zberemo k *slovenski maši* v Weidnu, ki leži med hribovjem že čisto blizu češke meje. Že je tudi obenem najbolj oddaljena postojanka z redno slovensko mašo. Takšne *gostoljubnosti in domačnosti*, kot ju tu gojijo slovenski rojaki, pa verjetno ne doživiš tako pogosto.

*

Morda vam ta oris obširne slovenske zdomske župnije v severni Bavarski le ni bil odveč in upam, da vam je pomagal vsaj nekoliko spoznati naše delo, napore, prizadevanja kot tudi naše veselje in naše težave. Vsem rojakom na tem obširnem področju pa je ta oris morda pomagal podrobneje spoznati utrip življenja sorojakov v njihovi bližini.

Upam, da se bomo v bodoče na teh straneh pogosteje oglašali in večkrat spregovorili o vsem, kar oblikuje naše zdomsko življenje. Vsak vaš prispevek bo zato dragocen. Rojaki, torej, pogum in pero v roke!

STUTTIGART-okolica

Kulturni večer — korak naprej: V nedeljo, 14. oktobra, smo priredili v Stuttgartu slovenski kulturni večer pod geslom „Nova domovina v Cerkvi“. Na prireditve smo povabili tudi nemške goste. Tako smo na tem večeru mogli pozdraviti: direktorja Caritasa za deželo Württemberg prelata Helmuta Mohna, njegovega tajnika Jožefa Porada in referentinja za mladino, gospodično Riesopovo; dalje voditelja Katoliškega biroja za zvezo med Cerkvijo in deželo Baden-Württemberg prelata Martina Neckermanna; župnika in vikarja

Omizje nemških gostov na slovenskem kulturnem večeru v Stuttgartu 14. oktobra 1979. Kot je videti, se dobro počutijo.

župnije sv. Konrada dr. Otfrieda Reuterja in p. Zoskeja, z župnijskim svetom in mežnarjema Pichlom in Schragnerjem; župnika fاره Hl. Geist Alfonsa Thannerja, ter voditeljico Delovnega odbora za izobraževanje odraslih v škofiji Rottenburg-Stuttgart, gospo Mysokovo.

Nemške in slovenske goste, kateri so dvorano seveda popolnoma napolnili, je pozdravila naša gimnazijka Ladislava Oblak, ki je napovedovala tudi spored.

Kako smo se predstavili nemškemu gostom? Tako, da so bili nepričakovano presenečeni, da more zdomska župnija sploh pripraviti takšen program. Moški zbor „Domači zvon“ pod vodstvom organista Damjana Jejčiča je z zavzetostjo in ubranostjo zapel pet slovenskih pesmi, med katerimi je posebej odjeknila pesem „Pleničke je prala“. Mladinski ansambel je v zasedbi 11 članov povezal v enoto slovenske, češke, nemške in francoske melodije. V filmu o življenju Slovencev na Württemberškem — to pot komentiran v nemškem jeziku — smo dobili vpogled v delo zdomske župnije z lepimi in nelepimi stranmi.

„Kjer so se slovenski delavci povezovali kot verni člani Cerkve, tam so v zadnjem desetletju doživljali novo domovino — neue Heimat“, to je bil zaključek tričetrturnega programa na filmskem platnu.

Močno ploskanje domačih in

nemških gostov je živo poudarilo, da je bil ta večer velik korak naprej tudi v *zbližanju* med Slovenci in Nemci v Stuttgartu.

Družabni večer v Heilbronn: V okolici Heilbronna živi večje število slovenskih družin. Večina si je že pridobila nemško državljanstvo in nekateri imajo že svoje domove, hiše ali lastninska stanovanja.

Enkrat na mesec jih poveže *slovenska beseda* (na četrto soboto v mesecu ob 17. uri v cerkvi St. Killian) pri službi božji in na družabnem večeru v farnem domu. Za kaka druga združevanja se ne zanimajo, v čemer jim moramo dati prav, saj nikoli ne veš, kam take stvari peljejo.

V soboto, 27. novembra, smo se zopet znašli skupaj kot ena družina. Obujali smo spomine zadnjih deset let in več. V filmu „Nova domovina v Cerkvi“ se jih je večina zopet našla za nekaj let mlajše, bodisi pri službi božji v Öhringenu ali na božičnem večeru v Neckarsulmu, kjer jih je presenčila filmska kamera.

No, prav prijetno je bilo na tem družabnem večeru!

Rekordno število učencev: Ob desetletnici obstoja naše *Sobotne šole* imamo rekordno število učencev (1. oddelek 30, 2. oddelek 13, 3. oddelek 33 — skupaj torej 76

Mladinci igrajo na slovenskem kulturnem večeru v Stuttgartu 14. oktobra letos.

učencev), tako, da je na 1. in 3. soboto v mesecu v Slovenskem domu v Stuttgartu res pravo srečanje slovenske mladine iz mesta in okolice.

Staršem, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo, res lahko čestitamo, saj se v njej nabira zanje dota za bodočnost.

Čestitka k poroki: Ogrinc Francu iz Sodražice in Škrinjar Brigiti iz Maribora, ki sta se poročila v Stuttgartu, čestitamo in jima želimo vse dobro za bodočnost.

Čestitke h krstom: V Stuttgartu Belšak Francu in Alojziji k sinku Robertu; Borovac Tomažu in Milki k sinku Antonu; Dolinšek Ladislavu in Hermini k hčerkici Mojci; v Waiblingenu Silcher Friedbertu in Cvetki k hčerki Anetti.

Počival bo v tuji zemlji: V Stuttgartu smo pokopali 37-letnega rojaka Horvat Alberta iz Bohove pri Mariboru. Lansko leto je bil operiran zaradi tumorja v glavi, a vsekoži je ohranil upanje, da se bo pozdravil. Kako naj bi tudi mislil na slovo s tega sveta, ko bi moral zapustiti mlado ženo in tri majhne otroke!

A ni bilo pomoči. Stanje se mu je poslabšalo in 18. oktobra je izdihnil. — Ženi, otrokom in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje! Pokojni Albert naj počiva v božjem miru!

MÜNCHEN

Vsesvetski prazniki so za nami, november se umika snegu, adventu in božiču. Naših rajnih le nismo pozabili — že dolga leta se nas prav novembra zbira k *slovenski maši* največ. Seveda k temu prispeva tudi vreme — saj so ceste za obiske domov kaj neprikladne. Obiski domačih ob koncu tedna — mnogi gredo skoraj vsak teden domov — so najbrž glavni razlog, da nas je pri maši manj, kot bi bilo po številu slovenskih kristjanov na južnem Bavarskem pričakovati.

Naš *otroški vrtec* in *osemletka* se pridno nadaljujeta — najbrž otroci na njiju največ dobe, kolikor jim

je v tujini pač možno nuditi. Sedaj se že tudi pripravljajo za kratak nastop na *Miklavževem večeru*.

Zadnje čase smo imeli več *bolnikov* po bolnicah, ki smo jih obiskali. *Misijonska nabirka* je letos vrgla 507 mark.

Krščena sta bila: Rudolf Suša, sin Rudolfa in Aleksandre, roj. Fijavž; Manuel Konečnik, sin Marjana in Bernarde, roj. Germovšek. — Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo vse dobro v življenju!

nizozemska

LINDENHEUVEL

Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu je konec septembra imelo svojo vsakoletno „*Vinsko trgatvo*“. Bolj kot številčno je društvo močno po sodelavcih.

Prireditev so skrbno pripravili, različne službe pametno porazdelili. Uspeh ni izostal. To društvo se more ponašati z največjim obiskom v obeh Limburgih. Imeli so okrog 2000 ljudi. Seveda, večino so imeli nizozemski gostje, pri katerih naši uživajo velik ugled. Iskreno čestitamo!

BRUNSSUM

Ob zlatem jubileju „Zvona“ je tu nastopil Moški komorni zbor iz Celja. Zapeli so umetne in narodne. Z užitkom smo jih poslušali. Pevci bi se mogli tudi česa naučiti.

„Zvon“ je goste pozdravil s kratkim nastopom, ki je tudi žel aplavz. Po koncertu smo se zadržali v točilnici v prijateljskem razgovoru z gosti iz Celja.

HEXENBERG-HEERLERHEIDE

Za *Vse svete* smo imeli lepo službo božjo. „Zvon“ je lepo prepeval priložnostne pesmi. Skupno smo obiskali grobove naših dragih, kjer je „Zvon“ zapel „Vigred se povrne“. Isti dan smo se udeležili sprejema novega župnika v Heerlerheide.

Glede *božične polnočnice* pazite

na oznanila! Že sedaj ste vsi rojaki iskreno vabljeni!

švedska

ŠE EN NAŠ DUHOVNIK

Naši škofje so nam poslali še enega izseljenskega duhovnika na Švedsko. 28. oktobra se je predstavil v *Eskilstuni* in *Örebro*. Na obeh krajih je izrazil veselje zaradi lepega sodelovanja pri božji službi. Obakrat smo se po maši zbrali ob kavi. Družinsko vzdušje, ki ga je mogel doživeti tu kakor tudi prejšnji dan na trgatvi v *Köpingu*, ga je utrdilo v njegovem optimističnem razpoloženju.

V *Jönköpingu* se je na soboto, 3. novembra, prizor tihe zbranosti in veselega vzdušja ob srečanju ponovil.

V *Göteborgu*, kjer je največ Slovencev in se nas je tudi prvo nedeljo v novembru veliko zbralo k maši, je stopil pred nas kot klicar veselja v čas zdolgočasnosti in naveličanosti. Z zahvalo iz „Sončne pesmi sv. Frančiška“ nas je spodbujal, naj sprejmemo vsako božjo stvar kot dar. Te darove nam bo novi duhovnik — sobrat *Jože Bratkovič* pomagal odkrivati. Med nami bo, da to bogastvo skupaj z nami išče in nas nanj opozarja, da tako postane naše življenje lepše in polnejše.

Prihaja iz sončne Dolenjske. Na obronkih Gorjancev je preživel svojo mladost. Rojen je v župniji Št. Jernej. Kartuzija Pleterje — ta za Slovenijo in tudi vsa srednja Evropo znani samostan — je bila njegovo prvo doživljanje Cerkev, saj je tja hodil k maši.

Leta 1970 ga je ljubljanski nadškof posvetil v duhovnika in ga za nekaj več kot eno leto poslal za kaplana v Tržič. Od leta 1972 pa vse do zdaj je župnikoval v versko cvetoči župniji v Dolenji vasi pri Ribnici. Pri Ribničanih se je navzel svetovljanskega duha in tako prišel na Švedsko za sodelavca dozdajšnjemu izseljenskemu duhovniku.

Prevzel bo dušnopastirsko skrb predvsem za rojake v številnih naselbinah južne Švedske: v Hallandu, Skane, Blekinge in delu Smalande. Želimo mu, naj Bog podpira njegovo dobro vlogo in blagoslovlja njegovo delo!

Pred nami so lepi *božični dnevi*. Duhovnika vam želiva, da bi njihovo praznovanje prineslo v vaše družine tistega veselja, ki vas še bolj približuje drug drugemu.

Odkritje božje bližine sredi vsakdanjih opravil naj prinese v svet strojev in sodobne ihne novo doživetje osebne topline in domačnosti — to vam želita

Jože Bratkovič, Jože Drolc

Švica

Slovenci, zaposleni v Švici, Nemčiji in Belgiji, smo priredili od 1. do 9. oktobra *romanje v Sveto deželo*. Vseh skupaj nas je bilo 34 romarjev, od teh 19 iz Švice.

Iz Švice smo poleteli 1. oktobra zvečer ob 20,20 na Dunaj, kjer so nas že čakali na letališču romarji iz Nemčije in Belgije. Od tam smo se skupaj odpeljali v hotel, kjer smo prenočili. Drugo jutro zgodaj smo se zbrali na dunajskem letališču in po pregledu kovčkov zasedli svoje prostore v letalu ter ob

Slovenski romarji iz Švice ob našem mozaiku v Nazaretu.

9,15 uri odleteli proti Tel Avivu, kamor smo prispeli ob 13,50 po tamkajšnji uri. Na letališču nas je čakal avtobus, tam nas je tudi sprejel in pozdravil vodja agencije g. Samara s prijaznim, mladim šoferjem. Da smo dobro izrabili čas, smo se med potjo ustavili v Jaffi in si jo ogledali ter občudovali Sredozemsko morje. Od tam smo se peljali v sveto mesto Jeruzalem.

3. oktobra smo ob 6. uri zjutraj imeli skupno mašo v božjem grobu. Ker smo se morali hitro umakniti drugi skupini romarjev, smo se preselili v kapelo Najsvetejšega in tam nadaljevali našo pobožnost. Z mašo v božjem grobu se je pravzaprav začelo naše pravo romanje po Sveti deželi, kjer se je Jezus rodil, učil, trpel, umrl in bil v grob položen ter od mrtvih vstal. Po zajtrku smo se z avtobusom odpeljali v Betanijo, kjer je Lazarjev grob. Po obisku cerkve in Lazarjevega groba smo se odpeljali na vrh Oljske gore. Tam smo si ogledali kraj Jezusovega vnebohoda. Sredi obsežnega, z visokim zidom obdanega dvorišča stoji mala, osmerokotna mohamedanska mošeja s kupolo. Na Oljski gori je Jezus začel svoje trpljenje in tukaj tudi zaključil svoje poslanstvo na zemlji ter šel v nebesa.

Prav blizu je cerkev očenaša. V cerkvi in po hodnikih so vzdane plošče, na katerih je v raznih jezikih vklesano besedilo očenaša. Te plošče so darovali razni narodi, skupno jih je ok. 70, med njimi je tudi v slovenskem jeziku. Naša

plošča je vzdana v cerkvi na levi strani takoj pri vhodu. Tam smo z veliko pobožnostjo zapeli Ačkov „Očenaš“.

Na tem mestu je v 4. stoletju cesar Konstantin zgradil 70 m dolgo baziliko „Eleona“, ki je bila porušena. Med prvo svetovno vojno so jo skušali obnoviti, a je zaradi pomanjkanja denarja ostala nedograjena. Samo prezbitერი je končan. Še nižje po hribu navzdol, od koder se najlepše vidi Jeruzalem, je kapela „Dominus flevit“ (Jezus je jokal nad Jeruzalemom).

Nato smo šli po strmi poti navzdol v Cedronsko dolino (ali dolino Jozafat). Prav v podnožju Oljske gore je cerkev Getsemani. Pred glavnim oltarjem je naravna skala obdana z lepo nizko ograjo. To je kraj, kjer je Jezus krvavi pot potil in prosil: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti.“ Na vrtu ob cerkvi raste osem prastarih oljk, ki so po izjavi strokovnjakov stare nad 1000 let. Te oljke so potomke onih, ki so gledale Jezusa, ko je prihajal semkaj molit in so bile tudi priče njegovega smrtnega boja. Na nasprotni strani ceste, kakih sto metrov vstran je Marijin grob, kamor se pride po globokih stopnicah.

Po kosilu smo obiskali šolo za arabska dekleta, kjer je ravnateljica Slovenka s. Angelina. Postre-

Skupina slovenskih romarjev iz Švice, Nemčije in Belgije na Oljski gori. V ozadju se vidi Jeruzalem.

gla nam je z grozdem, katerega se nismo prav nič branili. Nato smo si ogledali še razne svete kraje: Betezda, Litostrotos in še druge znamenitosti.

Za zaključek prvega romarskega dneva smo opravili še križev pot po Via Dolorosa in ga zaključili v baziliki Gospodovega groba in vstajenja.

4. oktobra dopoldne smo si ogledali Zid žalovanja, tempeljski prostor in mošeji Aksa in Omar. Od tod je krasen razgled na Oljsko goro. Popoldan smo tudi mi napravili „obisk pri teti Elizabeti“ v Ain Karin kakor pred davnimi leti Jezusova mati Marija. Pred cerkvijo na zidu so vzdane plošče Marijinega slavnospeva (Magnifikat), ki ga je zapela prvič na tem kraju. Tudi med temi ploščami je ena s slovenskim besedilom. Ker nam je še preostalo nekaj časa, smo si ogledali še Sion, kjer je petelin trikrat zapel in od koder vodi pot z Oljske gore na goro Sion. To pot je Jezus velikokrat prehodil s svojimi apostoli. Ogledali smo si dvorano zadnje večerje, ki je najbolj zapuščena. Tam blizu je tudi cerkev in kraj, kjer je Marija zapala.

5. oktobra smo se najprej peljali v Betlehem. Po ogledu cerkve smo se odpeljali na Pastirsko polje, kjer smo v lepi cerkvi obhajali službo božjo. Od tam nas je peljala pot v Mambre, na Hebron, Arad, nato k Mrtvem morju in v Qumran.

6. oktobra smo se poslovili od Jeruzalema in se peljali skozi Samarijo v Nablus/Sihem in se ustavili pri Jakobovem vodnjaku. Tudi tukaj je cerkev nedograjena. Od tod smo šli na goro Tabor in tam imeli sveto mašo. Z gore Tabor smo se peljali v Tiberijo ob jezeru, kjer smo dve noči prenočevali.

V nedeljo, 7. oktobra, smo se odpeljali iz Tiberije na Grič blagorov, kjer smo v parku na prostem imeli naše bogoslužje. Ogledali smo si še Kafarnaum, cerkev sv. Petra ob jezeru, kjer je Jezus izročil Petru prvenstvo: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!“ Od tod nas je peljala pot v Tiberijo in od

tam z ladjo preko Genezareškega jezera v kibuz Ain Gev. Tam smo imeli kosilo in so nam dobro postregli s pečeno Petrovo ribo. Po ogledu kibuz nas je peljala pot do sirske meje in od tam k izviru reke Jordana.

8. oktobra smo se peljali v Akko, Haifo in na goro Karmel, kjer smo imeli mašo. Po maši smo dobili kosilo pri nemških sestrah. Zatem smo nadaljevali pot v Cezarejo in si ogledali razvaline tega slavnega mesta ob morju. Iz Cezareje smo se peljali v Nazaret, kjer smo zadnjikrat prenočili. Nslednje jutro ob 6. uri smo imeli zahvalno mašo v baziliki Marijinega oznanjenja. Na hodniku pred cerkvijo so na steni mozaiki raznih narodnosti, tako tudi naš slovenski mozaik, ki je na vidnem mestu in predstavlja Marijo z Jezusom v naročju, pod Marijo sta sveta brata Ciril in Metod ter napis **MARIJA, MATI SLOVENCEV**. Pred mozaikom smo naredili še par spominskih fotografij in vzeli slovo od svetega kraja. Med potjo smo se

(nadaljevanje s strani 13)

ni ureditvi, in stike z drugimi nasprotniki režima.

Agitacija proti Djilasu je izraz določene živčnosti političnega vodstva v Beogradu.

Neue Zürcher Zeitung, Zürich, 18. oktobra 1979.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG:

DJILAS IMA TEŽAK POLOZAJ

Milovan Djilas ima kot občan nove Jugoslavije težak položaj. Zadnji zgled za to je revija Čas. Izdal jo je in pod roko razdelil Dragoljub Ignjatović, vsebuje pa pripetke Momčila Selića, tačas na Zahodu živečega Mihajla Mihajlova in Milovana Djilasa. Vse naj bi bilo nezakonito, pravijo oblasti, ker publikacija ni bila na pristojnih mestih prijavljena, kot to ukazuje zakon. Selića so posvarili, Ignjatovića kot odgovornega urednika obsodili na 30 dni zapora, Djilasa pa na deset tisoč dinarjev denarne kazni ali namesto tega na en

še ustavili za kosilo in nato nadaljevali pot v Tel Aviv. Ob 14,40 nas je avion odpeljal proti Dunaju in Zürichu, kamor smo srečno prispeli zvečer malo pred osmo uro.

Polni vtisov in doživetij smo se vrnili z romanja v Sveto deželo. Spet smo pri svojem vsakdanjem delu, a naše misli se vračajo nazaj v svete kraje. Mislim, da mi vsi v duhu vedno znova doživljamo lepoto Svete dežele. Bogatejši smo postali v spoznanju, utrdila se je naša vera, globlja je ljubezen do Jezusa, saj smo hodili po Njegovih stopinjah v deželi, ki jo je On posvetil s svojim življenjem, naukom, trpljenjem, smrtjo in poveljanjem. Za nas je bilo to romanje globoko, nepozabno doživetje. Mnogo smo videli in slišali, pa tudi doživeli v dneh od 1. do 9. oktobra.

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so imeli največ skrbi in dela z organiziranjem tega romanja, ki nam bo ostalo v trajnem in hvaležnem spominu.

mesec zapora. Djilas je že prej tujemu tisku izjavil, da ne bo na noben način kazni prostovoljno plačal — s tem bi namreč priznal obsodbo kot pravično — marveč da se bo pustil rajši prisilno zapreti.

Da bi se oblasti izognile javnemu ogorčenju na Zahodu, niso marale Djilasa v ječo, a so pozabile sodbo temu primerno sestaviti. Tako so poslali Djilasu en dan po sodni obravnavi popravek sodbe: če ne plača sam od sebe, bodo od njega denar s silo izterjali. Z drugimi besedami: Djilasu ne bodo privoščili zmagoslavja zapora, ki bi mu ga naprtili njegovi nasprotniki, sebi pa so hotele oblasti prihraniti protest zahodnih množičnih občil. Pri tem so upale, da bo zahodni tisk, če ne bo imel kaj pisati o Djilasu, pozabil, da mora nekdo drug v ječo, namreč Ignjatović.

Doslejšnji potek afere kaže, kako malo so jugoslovanske oblasti sposobne mirnosti, kako zelo se pustijo speljati v zadrego celó od malenkosti. Kajti revija *Ura* je

vse kaj drugega kakor politična.

Tako vidi 68-letni Djilas potrjeno svojo kritiko jugoslovanskega sistema, ki jo je prvič povedal 1954: tudi jugoslovanska ljudska demokracija je tako kot ostale ustvarila novi vladajoči razred. A Djilasova mnenja so bavbav: za svoje prepričanje se lahko bojuje samo v tujini. To je uničujoč položaj za nekdanjega upornika, moža, ki je bil Titova desna roka, ki je dal za svoje prepričanje vse, tudi možnost, da bi postal Titov

naslednik. Djilas ostaja v Jugoslaviji vabljen, s tem pa oblastnikom neprijeten.

To vé očitno tudi Mihajlov, trenutno živeč na Zahodu, ki je v Jugoslaviji že leta predsedel v ječi. Da bi ga oblasti odvrnile od povratka, so izdale ukaz aretacije. A Mihajlov je baje rekel, da se v Jugoslavijo misli vrniti. „Demokratsko potrpljenje javnosti“ bi bilo v tem primeru spet izzvano.

Süddeutsche Zeitung, München, 25. oktobra 1979, str. 4.

Sedanji slovenski trenutek

● **VTIS IMAM, DA SO NAŠI LJUDJE DOMA V ZADNJEM LETU BOLJ ZAPRTI. DA SI UPAJO MANJ GOVORITI KOT PREJ. ALI JE TA MOJ VTIS PRAVILEN IN ČE JE, KAJ JE TEMU VZROK?**

Vtis je pravilen: ljudje govore manj, vsaj manj kritično, nič več si ne upajo pripovedovati političnih smešnic v taki meri kot prejšnja leta. Vzrok temu je strah: strah oblasti pred Sovjeti in strah občanov pred oblastjo.

Na sestankih Splošne ljudske obrambe pripovedujejo predavatelji poslušalcem vselej čisto odkrito, da Jugoslaviji ne grozi nevarnost

od Zahoda, marveč od Sovjetske zveze. Te nevarnosti je režima strah, zato pazi, da se ne bi celotna jugoslovanska družba razlezla v preveliko nevezanost, liberalizacijo: če bi se, bi namreč imeli Sovjeti povod, da v Jugoslavijo vkorakajo, češ da je tamkajšnji socializem v nevarnosti. Oblastniki dopuščajo zato politične smešnice tudi po uradni poti v manjših dozah kot doslej, npr. v Pavlihu ali po televiziji: ljudje se smejo smejati, a samo programirano, to je toliko, da dajo le za silo duška svoji nevolji nad slabim gospodarskim položajem (zadnje čase je npr. čez

noč zmanjkalo črne paste za čevlje in pralnega praška) in drugimi ujмами samoupravljanja.

Ljudje to čutijo. Vedo pa tudi, da ima partija svoje oči in ušesa povsod, tudi v najnižjih bazičnih skupinah. Občani te partijske „oči in ušesa“ poznajo, zato se ne upajo vpričo njih pripovedovati takšnih smešnic ali siceršnje kritike na račun režima.

Ali bo režim na dolgo roko s takim popuščanjem in zaviranjem ljudskih naravnih občutij lahko držal Sovjetijo pred „bratsko pomočjo“, je veliko vprašanje. Vsekakor bo ob takem početju v samoupravljalški družbi stalno prisoten strah. Edina pot v mir in sproščenost bi bila popolna liberalizacija v smislu zahodnih demokracij in morda celo pod njihovim varstvom. Vendar: kje je človek, ki bi to ukrenil?

PRIPOROČAMO:

Franc Rodé
RESNIČNO KRŠČANSTVO PRI NAS DANES IN JUTRI

Predavanje z lanskega bogoslovnega tečaja v Ljubljani, ki ni smelo biti doma tiskano. — Izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. Cena 15.— šil.

Papež sprejel slovenske vernike

Od 15. do 20. oktobra t. l. je bilo vseslovensko romanje v Rim, ki se ga je udeležilo okoli 4500 romarjev pod vodstvom svojih škofov. Bili so deležni posebnega sprejema pri papežu Janezu Pavlu II. — Slika levo: Naši romarji navdušeno pozdravljajo papeža. — Slika desno: Janez Pavel II. v razgovoru z msgr. Čretnikom.

mali oglasi

● **PREVAJALSKA PISARNA** v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, telefon (089) - 14 13 702.

● **PREVAJAM** iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: **MONIKA ZIBELNIK**, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● 37-letni **SLOVENEK** v Zap. Nemčiji, razočaran v zakonu, želi spoznati zvesto družico (lahko z otrokom), ki bi imela veselje živeti na podeželju — imam namreč skoraj dograjeno hišo v Jugoslaviji. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 10)

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu **BLED**, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik **Vinko Levstik**.

● Dragi rojaki! Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se naslov: **HORZEN**, Möbeltransporte, Biesenstr. 30, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. Telefon 02103-44 5 62. Informacije dobite pismeno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● Novo **VISOKOPRITLIČNO HIŠO** 9 x 10 m, z garažo in kletmi ter 48

arov zemlje (vinograd, njive in sadovnjak), ležečo na zelo razglednem kraju 5 km od Gornje Radgone in 1 km od glavne ceste Maribor—Plitvički vrh ugodno prodam (plačilo v devizah — 95.000.— DM. — Pojasnila daje: Franc Kreuch, Heidenheimerstr. 3, 8046 Hochbrück, BRD. Tel. 320 19 07.

● V središču Rogaške Slatine prodam **DVOSTANOVANJSKO HIŠO** (pribl. 200 m² in 50 m² poslovni prostori) s telefonom in ca. 700 m² vrta, vse ograjeno. Asfaltna pot do hiše, povsod centralna kurjava. Uradno ocenjeno na 68.000.— DM. — Pojasnila daje: Miša Imenšek, Strma ul. 2a, YU-63250 Rogaška Slatina, Jugoslavija (tel. 063/811339).

● Prodajam skoraj novo **ENODRUŽINSKO HIŠO** z vodovodom in kopalnico, zraven je stara hiša in hlev, s 4 ha zemlje (gozd, pašnik, 2 njivi); asfaltna pot je do hiše, ležeče na lepem, mirnem kraju 2 km od ceste Studenec—Sevnica. Cena 70.000.— DM. — Pojasnila daje: F. Judež, Dinastr. 6, Essen 12, BRD.

● Lepo in prostorno, skoraj novo **HIŠO** v Mariboru ugodno prodamo, a le za devize (DM). Ogled možen le delovne dni. — Pojasnila daje: Pavel Zupanc, Finžgarjeva 4, YU-62000 Maribor, Jugoslavija.

● **GRADBENO PARCELO** 7000 m² (v Kungoti pri Mariboru prodam po 15.— DM za m². — Pojasnila daje: Mirko Grandošek, Gradiška 46a, YU-62211 Pesnica, Jugoslavija (tel. 0038/62/68657).

● Naprodaj je 1,5 ha zemljišča, hiša zgrajena do prve plošče 9 x 6 m. Voda na parceli, elektrovod oddaljen 60 m. Domačija leži 6 km od Brestanice ob asfaltni cesti. Cena 23.000.— DM. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 11)

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

Letošnje knjige Družbe sv. Mohorja v Celovcu

KOLEDAR 1980

Margareta Hess-Rak: **ZADNJI VITEZ PL. HELDENSTAMM**, 2. del (družinske večernice 33. zvezek). Cena 50.— šil.

Morris West — Jože Škerbec: **HUDIČEV ADVOKAT**. Cena 70.— šil. Roman se dogaja med 2. svetovno vojno in deloma po njej.

Karel Mauser: **SIN MRTVEGA**. Cena 50.— šil. Nekateri starejši so to knjigo pred več leti že brali, a bodo vkljub temu spet radi segli po njej, ostali pa še tembolj, saj jo je napisal — Mauser.

NOVA DRUŽINSKA PRATIKA 1980. Cena 30.— šil.

rezervirano za smeh

„Zakaj si pa ne skuhaš čaja z limono, če si tako prehlajen?“

„Saj sem si ga hotel, pa ne vem, kdo mi je popil ves rum.“

V gostilni.

„Ali imate govejo juho?“

„Imamo. Dve vrsti: iz kocke in pravo.“

„Kakšna ja pa prava?“

„Iz dveh kock.“

Na bencinski črpalki.

„Prosim, ugasnite motor, ko tankam!“

„Saj sem ga! Trese se le inštruktor zraven mene.“

Škot sprašuje v potovalni agenciji za najcenejšo vožnjo prek Atlantika.

„Prvi razred stane 200 dolarjev, drugi 150, turistični 75. Lahko pa ob ladji plavate: to bi vas stalo samo 15 dolarjev.“

„Kakšno hrano pa mečejo čez ograjo?“

„Bil sem lep bedak, ko sem te vzel!“

„Bedak že, lep pa ne.“

V hotelu.

Novi gost: „Kako je postrežba počasna!“

Stari gost: „Res, a človek rad malo počaka, ker je hrana itak slaba.“

„Ženka, gotovo si že sita samih gospodinjskih poslov. Zakaj si ne poiščeš še kakšne poldnevne zaposlitve?“

„Kakšen bedak sem bil, da sem se poročil s teboj!“

„Vem, a jaz sem bila takrat tako zaljubljena, da tega nisem opazila.“

„Moja žena se vedno pritožuje, da mora narediti vse sama in da se jaz gospodinjskih del niti ne dotaknem. Pri tem pa pozablja, da jo vsak drugi dan spomnim, naj že nese smeti v smetnjak.“

„Kako sem srečna, da si prišel!“

„Zakaj pa?“

„Ker so na trgu branjevke vedele povedati, da je neki idiot zavozil z avtom naravnost v reko.“

Zobozdravnik: „Dal vam bom narokoz: le tako vam lahko izderem zob.“

Pacient potegne iz žepa denarnico.

„Saj ni treba vnaprej plačati!“

„Saj ne mislim! Le denar bi rad prej preštel.“

„Kaj so enosmerne ceste?“

„To so tiste, na katerih se lahko zaletiš v drug avto samo od zadaj.“

V gostilni.

Gost: „Tako trdega mesa nisem še nikoli jedel!“

Natakar: „Res? Potem ste pa prvič pri nas.“

Mama sinku: „Ali boš priden ali pa boš šel brez večerje spat!“

Sinko: „Kaj pa bo za večerjo?“

„Le kako si mogla tako dolgo govoriti s sosedo?“

„Ko bi jaz ne govorila, bi morala njo poslušati.“

V lekarno pride gospa: „Prosim, ali imate banane?“

„Oprostite, tu je lekarna. Banane imajo v samopostrežni trgovini tu zraven.“

Malo kasneje pride v lekarno fantek: „Prosim, ali imate banane?“

„Ne, tu je lekarna. Banane prodajajo tu zraven.“

Potem je postavila uslužbenka v izložbo napis: BANAN NI.

Čez čas je prišla neka gospa: „Prosim, kdaj pa boste spet dobili banane?“

„Zakaj ne vržejo Škoti pregorele žarnice v smeti?“

„Ker pravijo, da so podnevi še zmeraj uporabne.“

yu-smeh

S POLNIMI USTI JE TEŽKO Povedati resnico.

„Obsojeni ste zaradi klevetanja. Trdili ste, da v pisarnah delajo največ po štiri ure dnevno, v resnici pa so raziskave pokazale, da se dela precej manj.“

ŽAL SI VSE NULE NISO NAŠLE POLOŽAJA NA STRANIŠČNIH VRATIH!

„Po dopustu se bom pošteno nagaral. Najprej grem na simpozij v Portorož, potem imam posvetovanje v Dubrovniku in takoj nato še službeno potovanje v Rovinj.“

DOMAČI TURISTI VSEH DEŽEL, VRNITE SE!

Po Pavlihu

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Rot, 62 Offley Road, London S. W. 9 (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 83 56).
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).
P. Janko Bohak OFM, Canisianum, 6020 Innsbruck (Tel. 0522 - 22 9 59)
Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.
(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).
Slovenski dušnopastirski urad. Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisdén, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.
(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 1/361-80-68).
Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. 1/253-64-43).
Stanislav Kavaiar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.
Franjo Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Anton Stekl, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus, (Tel. 030-
785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).
Ivan Ifko, 43 Essen-Alteneessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).
Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdähler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611-63 65 48).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 9 79 13).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Marijan Bečan, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisdén, 3630 Maasmechelen, Belgie.

SVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).
Jože Bratkovič, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

SVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

I Z K A T E K I Z M A

m o l i t v e

i n

n a u k

V IMENU OČETA IN SINA IN SVETE-
GA DUHA. AMEN.

OČE NAŠ, ki si v nebesih! Posve-
čeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvo-
je kraljestvo; zgodi se tvoja volja
kakor v nebesih tako na zemlji.

Daj nam danes naš vsakdanji
kruh; in odpusti nam naše dolge, ka-
kor tudi mi odpuščamo svojim dolžni-
kom; in ne vpelji nas v skušnjavo;
temveč reši nas hudega! Amen.

ZDRAVA MARIJA, milosti polna,
Gospod je s teboj, blagoslovljena si
med ženami in blagoslovljen je sad
tvojega telesa, Jezus.

Sveta Marija, Mati božja, prosi
za nas grešnike zdaj in ob naši smrti
ni uri! Amen.

ČAST BODI Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

VERUJEM V BOGA Očeta vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega; ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device; trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega; od ondod bo prišel soditi žive in mrtve. Verujem v Svetega Duha; sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov; odpuščanje grehov; vstajenje mesa; in večno življenje. Amen.

DESET BOŽJIH ZAPOVEDI :

1. Veruj v enega Boga.
2. Ne skruni božjega imena.
3. Posvečuj Gospodov dan.
4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.

5. Ne ubijaj.
6. Ne nečistuj.
7. Ne kradi.
8. Ne pričaj po krivem.
9. Ne želi svojega bližnjega žene.
10. Ne želi svojega bližnjega blaga.

PET CERKVENIH ZAPOVEDI.

1. Posvečuj zapovedane praznike.
2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sveti maši.
3. Posti se zapovedane postne dni.
4. Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in vsaj v velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo.
5. Sklepaj zakon po cerkvenih določbah.

ŠEST RESNIC.

1. da je Bog.
2. da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.
3. da so tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh.
4. da se je Bog Sin učlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odre-

šil in večno zveličal.

5. da je človeška duša neumrljiva.
6. da je milost božja za zveličanje potrebna.

SEDEM ZAKRAMENTOV.

1. sveti krst.
2. sveta birma.
3. sveto Rešnje Telo.
4. sveta pokora.
5. sveto maziljenje.
6. sveto mašniško posvečenje.
7. sveti zakon.

KESANJE.

Moj Bog, žal mi je, da sem grešil. Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen; posebno pa mi je žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. Trdno sklenem, da te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.